

नेपाल राष्ट्र बैंक

भुक्तानी प्रणाली विभाग

केन्द्रीय कार्यालय
बालूवाटार, काठमाडौं
kmf]qm5719644-5-7
PS: ^]G; qM 614-611-606
E-mail : psdept@nrb.org.np
Web : www.nrb.org.np

पत्र संख्या: भु.प्र.वि/नीति/परिपत्र/०३/०८१/८२

मिति : २०८१/११/२१

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरु ।

विषय : भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन, २०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप गरिएको सम्बन्धमा ।

महाशय,

यस बैंकबाट अनुमतिपत्रप्राप्त भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्ने संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणाली सम्बन्धी एकीकृत निर्देशन, २०८० मा यसैसाथ संलग्न तालिका बमोजिम संशोधन/परिमार्जन/थप गरिएको हुँदा सोहीबमोजिम गर्नु/गराउनु हुन भुक्तानी तथा फस्यौट ऐन, २०७५ को दफा ४५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो निर्देशन जारी गरिएको छ ।

भवदीय,

(किरण पण्डित)

कार्यकारी निर्देशक

बोधार्थ :

- (१) श्री गभर्नरको कार्यालय ।
- (२) श्री डेप्युटी गभर्नरको कार्यालय ।
- (३) श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा ।
- (४) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।
- (५) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक सुपरिवेक्षण विभाग ।
- (६) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभाग ।
- (७) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, गैर-बैंक वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभाग ।
- (८) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, लघुवित्त संस्था सुपरिवेक्षण विभाग ।
- (९) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग ।
- (१०) श्री वित्तीय जानकारी इकाई, काठमाडौं ।
- (११) श्री नेपाल बैंकर्स संघ, काठमाडौं ।
- (१२) श्री नेपाल डेभलपमेन्ट बैंकर्स एसोसिएसन, काठमाडौं ।
- (१३) श्री नेपाल वित्तीय संस्था संघ, काठमाडौं ।
- (१४) श्री भुक्तानी सेवा प्रदायक संघ नेपाल, काठमाडौं ।

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
१.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १/०८० को बुँदा नं. १ को उपबुँदा २(घ) मा संशोधन गरिएको	प्राकृतिक व्यक्तिको एउटा खाताबाट एक भन्दा बढी कार्ड (पूरक कार्ड) जारी गर्न पाइने छैन ।	प्राकृतिक व्यक्तिको एउटा खाताबाट एकै प्रकृति (डेबिट/क्रेडिट/प्रिपेड) को एक भन्दा बढी कार्ड जारी गर्न पाइने छैन । तर, Domestic Card Scheme अन्तर्गतका कार्डहरु जारी गर्दा यो व्यवस्थाले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।
२.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा (१) हटाइएको	ग्राहकलाई विद्युतीय कार्ड जारी गर्दा आवेदन फारमसँगै कार्ड जारी गर्दा र कारोबार गर्दा लाग्ने शुल्क, कारोबारको सीमा, कार्डको प्रयोग गर्दा लाग्ने ब्याजदर, कार्डबाट प्राप्त हुने अन्य सुविधाहरु लगायतका विषय समेटिएको सूचनामूलक सामाग्री प्रदान गर्नुपर्ने छ ।	हटाइएको । (ग्राहक हित संरक्षणसम्बन्धी निर्देशनमा समावेश गरिएको)
३.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा (२) मा संशोधन गरिएको	कार्ड प्रयोग गर्न महत्वपूर्ण शर्त तथा बन्देज (Most Important Terms and Conditions) को सूचीमा देहायका न्यूनतम विषय समावेश गरी ग्राहकसँग सम्झौता गर्नुपर्ने छ । यस्तो सम्झौता ग्राहकलाई समेत उपलब्ध गराउनुपर्ने छ । (क) कार्डबाट गर्न सकिने कारोबारको प्रकार (ख) कार्ड जारी गर्दा तथा कारोबार गर्दा तिर्नुपर्ने सेवा शुल्क (ग) कारोबारको संख्या सीमा भएमा सोको विवरण (घ) नगद तथा भुक्तानी कारोबारको सीमा (ङ) क्रेडिट कार्डको हकमा क्रेडिट सीमा, कार्डमार्फत गरिएको कारोबारको Billing को समयवधि तथा माध्यम, रकम भुक्तानी गर्नुपर्ने समयवधि, सो अवधिभित्र	कार्ड प्रयोग गर्न महत्वपूर्ण शर्त तथा बन्देज (Most Important Terms and Conditions) को सूचीमा देहायका न्यूनतम विषय समावेश गरी ग्राहकसँग सम्झौता गर्नुपर्ने छ । यस्तो सम्झौता ग्राहकलाई समेत उपलब्ध गराउनुपर्ने छ । (क) कार्डबाट गर्न सकिने कारोबारको प्रकार, (ख) कार्ड जारी गर्दा तथा कारोबार गर्दा तिर्नुपर्ने सेवा शुल्क, (ग) कारोबारको संख्या सीमा भएमा सोको विवरण, (घ) नगद तथा भुक्तानी कारोबारको सीमा, (ङ) क्रेडिट कार्डको हकमा क्रेडिट सीमा, कार्डमार्फत गरिएको कारोबारको Billing को समयवधि तथा माध्यम, रकम भुक्तानी गर्नुपर्ने समयवधि, सो अवधिभित्र भुक्तानी गर्न नसकेमा वा न्यूनतम रकम मात्र तिर्दा लाग्ने ब्याजदर तथा हर्जाना र सोको लेखाहिसाबको विधि (उदाहरणसहित स्पष्ट

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		<p>भुक्तानी गर्न नसकेमा वा न्यूनतम रकम मात्र तिर्दा लाग्ने ब्याजदर तथा हर्जाना र सोको लेखाहिसाबको विधि (उदाहरणसहित स्पष्ट हुने गरी)</p> <p>(च) सुरक्षित कारोबारको लागि कार्ड प्रयोग गर्दा ग्राहकले अपनाउनुपर्ने सजगता,</p> <p>(छ) सेवा बन्द गर्न ग्राहकले अवलम्बन गर्नुपर्ने प्रक्रिया</p> <p>(ज) कार्ड हराएमा वा चोरी भएमा तथा कारोबारको क्रममा कुनै समस्या परेमा तत्काल सहयोग प्राप्त गर्न ग्राहकले सम्पर्क गर्ने माध्यम ।</p>	<p>हुने गरी),</p> <p>(च) सुरक्षित कारोबारको लागि कार्ड प्रयोग गर्दा ग्राहकले अपनाउनुपर्ने सजगता,</p> <p>(छ) कार्ड मार्फत उपलब्ध हुने Near Field Communication (NFC), 3D Secure, Virtualization लगायतका अन्य सुविधाहरुको उपयोगिता, जोखिम तथा शुल्क तिर्नु पर्ने भएमा सोसम्बन्धी जानकारी,</p> <p>(ज) सेवा बन्द गर्न ग्राहकले अवलम्बन गर्नुपर्ने प्रक्रिया,</p> <p>(झ) कार्ड हराएमा वा चोरी भएमा तथा कारोबारको क्रममा कुनै समस्या परेमा तत्काल सहयोग प्राप्त गर्न ग्राहकले सम्पर्क गर्ने माध्यम ।</p>
४.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १/०८० को बुँदा नं ३ को उपबुँदा (२) हटाइएको	प्रत्येक कारोबार सम्पन्न भएपछि अनिवार्य रूपमा सम्बन्धित ग्राहकलाई तत्काल SMS मार्फत सन्देश दिनुपर्ने छ । साथै, ग्राहकले अन्य विद्युतीय माध्यमबाट सन्देश माग गरेमा सो समेत उपलब्ध गराउनुपर्ने छ ।	हटाइएको । (ग्राहक हित संरक्षणसम्बन्धी निर्देशनमा समावेश गरिएको)
५.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १/०८० को बुँदा नं ३ को उपबुँदा (३) मा संशोधन गरिएको	विद्युतीय भुक्तानी कार्डमार्फत Cash Out गरिने कारोबारमा Cash Dispense नभई खाताबाट मौज्जात घटेको अवस्थामा वा विद्युतीय भुक्तानी कार्डमार्फत PoS, PoT Machine वा अन्य विद्युतीय माध्यमबाट भुक्तानी कारोबार गर्दा कारोबार सम्पन्न नभई खाताबाट मौज्जात घटेको अवस्थामा दावी उजुरी परेको वा नपरेको अवस्थामा देहायबमोजिम कारोबार रकमको Force Settlement गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।	विद्युतीय भुक्तानी कार्डमार्फत Cash Out गरिने कारोबारमा Cash Dispense नभई खाताबाट मौज्जात घटेको अवस्थामा वा विद्युतीय भुक्तानी कार्डमार्फत PoS, PoT Machine वा अन्य विद्युतीय माध्यमबाट भुक्तानी कारोबार गर्दा कारोबार सम्पन्न नभई खाताबाट मौज्जात घटेको अवस्थामा दावी उजुरी परेको वा नपरेको अवस्थामा देहायबमोजिम कारोबार रकमको Force Settlement गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ । (क) Issuer र Acquirer एउटै संस्था भएमा मनासिब कारण बाहेक कारोबार

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		<p>(क) Issuer र Acquirer एउटै संस्था भएमा मनासिब कारण बाहेक कारोबार भएको अर्को दिन (T+1) सम्म</p> <p>(ख) Issuer र Acquirer फरक फरक संस्था भई दुवै नेपाली संस्था भएमा बढीमा (T+3) भित्र</p> <p>(ग) Issuer र Acquirer फरक फरक संस्था भई कुनै एक विदेशी संस्था भएमा बढीमा (T+30) भित्र</p> <p>उपर्युक्त समयसीमाभित्र सेटलमेन्ट गर्ने/गराउने दायित्व उपकरण Issue गर्ने र Acquire गर्ने दुवै संस्थाको हुनेछ ।</p>	<p>भएको अर्को दिन (T+1) सम्म</p> <p>(ख) Issuer र Acquirer फरक फरक संस्था भई दुवै नेपाली संस्था भएमा बढीमा (T+3) भित्र</p> <p>(ग) Issuer र Acquirer फरक फरक संस्था भई कुनै एक विदेशी संस्था भएमा बढीमा (T+30) भित्र</p> <p>उपर्युक्त समयसीमाभित्र सेटलमेन्ट गर्ने/गराउने दायित्व उपकरण Issue गर्ने र Acquire गर्ने दुवै संस्थाको हुनेछ ।</p> <p>स्पष्टिकरण:</p> <p>Force Settlement भन्नाले Authorization भएका तर प्राविधिक वा अन्य कारणले स्वतः फर्स्यौट हुन नसकेका कारोबारको अन्तिम फर्स्यौट सुनिश्चित गर्न अपनाइने Manual फर्स्यौट प्रक्रिया बुझ्नु पर्छ ।</p>
६.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १/०८० को बुँदा नं ५ मा उपबुँदा (४) हटाइएको	ATM कारोबारसम्बन्धमा ग्राहकलाई तत्काल कुनै जानकारी/सहयोग आवश्यक भएमा सो प्रयोजनका लागि ATM रहेको स्थानमा सम्बन्धित कर्मचारीको नाम र सम्पर्क मोबाइल नं. तथा सम्बन्धित संस्थाको नाम, ठेगाना र टेलिफोन नं. नेपाली र अंग्रेजी भाषामा ग्राहकले प्रष्टसँग देख्ने र बुझ्ने गरी राख्नुपर्ने छ । यस प्रकारको विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक गरी सो को अभिलेख समेत राख्नुपर्ने छ ।	<p>हटाइएको ।</p> <p>(ग्राहक हित संरक्षणसम्बन्धी निर्देशनमा समावेश गरिएको)</p>
७.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १/०८० को बुँदा नं ५ मा उपबुँदा (५) हटाइएको	कुनै प्राविधिक कारणले ATM नचलेमा, ATM मा पर्याप्त नगद नभएमा, नगद ननिस्किएमा वा अन्य समस्या उत्पन्न भएमा तत्काल सोको सूचना सम्बन्धित ATM सञ्चालन गर्ने संस्थामा पुग्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ । साथै, सोको सूचना	<p>हटाइएको ।</p> <p>(ग्राहक हित संरक्षणसम्बन्धी निर्देशनमा समावेश गरिएको)</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		आवश्यकता अनुसार कार्ड जारी गर्ने संस्थामा समेत पुग्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।	
८.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १/०८० को बुँदा नं ६ मा संशोधन गरिएको	विद्युतीय भुक्तानी कार्डबाट हुने कारोबारको सेटलमेन्टसम्बन्धमा अनुमतिपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले जारी गरेका विभिन्न भुक्तानी कार्डहरूबाट नेपालमा नेपाली रुपैयाँमा गरिने कारोबारको फछ्यौट नेपालभित्रै गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ । साथै, यस प्रयोजनार्थ अन्तर्राष्ट्रिय स्वीचहरूको लागि कुनै जमानत/बण्ड जारी गर्नुपर्ने भए नेपाली रुपैयाँमा जारी गर्नुपर्ने छ ।	विद्युतीय भुक्तानी कार्डबाट हुने कारोबारको सेटलमेन्टसम्बन्धमा अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूले जारी गरेका विभिन्न भुक्तानी कार्डहरूबाट नेपालमा नेपाली रुपैयाँमा गरिने कारोबारको फछ्यौट नेपालभित्रै गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ । साथै, यस प्रयोजनार्थ अन्तर्राष्ट्रिय स्वीचहरूको लागि कुनै जमानत/बण्ड जारी गर्नुपर्ने भए नेपाली रुपैयाँमा जारी गर्नुपर्ने छ ।
९.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १/०८० को बुँदा नं ७ मा संशोधन गरिएको	विदेशी विनिमयमा आधारित कारोबार, उपकरण र व्यवस्थाहरू यस बैंकको विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागले जारी गरेको निर्देशन/परिपत्रवमोजिम हुनेछन् ।	विदेशी विनिमयमा आधारित कारोबार, उपकरण, कारोबारको सीमा लगायतका व्यवस्थाहरू यस बैंकको विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागले जारी गरेको निर्देशन/परिपत्रवमोजिम हुनेछन् ।
१०.	अ.प्रा.निर्देशन नं. २/०८० को बुँदा नं ४ मा संशोधन गरिएको	दूरसञ्चार सञ्जालमार्फत सञ्चालन हुने भुक्तानी सेवामा ग्राहकलाई आबद्ध गर्नुअघि संस्थाले सेवाका विशेषता, कारोबार गर्दा तिर्नुपर्ने सेवा शुल्क, कारोबारको सीमा, कारोबारको क्रममा कुनै समस्या परेमा तत्काल सहयोग प्राप्त गर्न सम्पर्क गर्न सकिने माध्यम लगायतका विषय स्पष्ट रूपमा उल्लेख	दूरसञ्चार सञ्जालमार्फत सञ्चालन हुने भुक्तानी सेवामा ग्राहकलाई आबद्ध गर्नुअघि संस्थाले सेवाका विशेषता, कारोबार गर्दा तिर्नुपर्ने सेवा शुल्क, कारोबारको सीमा, कारोबारको क्रममा कुनै समस्या परेमा तत्काल सहयोग प्राप्त गर्न सम्पर्क गर्न सकिने माध्यम, Jailbreak तथा Root गरिएका मोबाइल फोनमार्फत कारोबार गर्दा हुन सक्ने जोखिम, अनुसन्धानकारी निकायबाट माग भएका ग्राहकको विवरण

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		गरी ग्राहकसँग सम्झौतामा गर्नुपर्ने छ ।	उपलब्ध गराउन सकिने व्यवस्था लगायतका अन्य विषय स्पष्ट रूपमा उल्लेख गरी ग्राहकसँग सम्झौता गर्नुपर्ने छ ।
११.	अ.प्रा.निर्देशन नं. २/०८० को बुँदा नं ८ मा संशोधन गरिएको	<p>दूरसञ्चार सञ्जालमार्फत मोबाइल बैंकिङ्ग, इन्टरनेट बैंकिङ्ग, SMS बैंकिङ्ग, इ-मनी (विद्युतीय) वालेट, Interactive Voice Response System (IVRS), Unstructured Supplementary Service Data (USSD) लगायतका सेवाबाट कारोबार सम्पन्न नभई खाताबाट मौज्जात घटेको अवस्थामा देहायबमोजिमको समयमा कारोबार रकमको Force Settlement गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।</p> <p>(क) Issuer र Acquirer एउटै संस्था भएमा मनासिब कारण बाहेक कारोबार भएको अर्को दिन (T+1) सम्म</p> <p>(ख) Issuer र Acquirer फरक फरक संस्था भई दुवै नेपाली संस्था भएमा बढीमा (T+3) भित्र</p> <p>(ग) Issuer र Acquirer फरक फरक संस्था भई कुनै एक विदेशी संस्था भएमा बढीमा (T+30) भित्र</p> <p>उपर्युक्त समयसीमाभित्र सेटलमेन्ट गर्ने/गराउने दायित्व उपकरण Issue गर्ने र Acquire गर्ने दुवै संस्थाको हुनेछ ।</p>	<p>दूरसञ्चार सञ्जालमार्फत मोबाइल बैंकिङ्ग, इन्टरनेट बैंकिङ्ग, SMS बैंकिङ्ग, इ-मनी (विद्युतीय) वालेट, Interactive Voice Response System (IVRS), Unstructured Supplementary Service Data (USSD) लगायतका सेवाबाट कारोबार सम्पन्न नभई खाताबाट मौज्जात घटेको अवस्थामा देहायबमोजिमको समयमा कारोबार रकमको Force Settlement गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।</p> <p>क) Issuer र Acquirer एउटै संस्था भएमा मनासिब कारण बाहेक कारोबार भएको अर्को दिन (T+1) सम्म</p> <p>(ख) Issuer र Acquirer फरक फरक संस्था भई दुवै नेपाली संस्था भएमा बढीमा (T+3) भित्र</p> <p>(ग) Issuer र Acquirer फरक फरक संस्था भई कुनै एक विदेशी संस्था भएमा बढीमा (T+30) भित्र</p> <p>उपर्युक्त समयसीमाभित्र सेटलमेन्ट गर्ने/गराउने दायित्व उपकरण Issue गर्ने र Acquire गर्ने दुवै संस्थाको हुनेछ ।</p> <p>स्पष्टिकरण:</p> <p>Force Settlement भन्नाले Authorization भएका तर प्राविधिक वा अन्य कारणले स्वतः फर्स्यौट हुन नसकेका कारोबारहरुको अन्तिम फर्स्यौट सुनिश्चित गर्न अपनाइने Manual फर्स्यौट प्रक्रिया बुझ्नु पर्छ ।</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
१२.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ३/०८० को बुँदा नं २ मा बुँदा नं. १३ थप गरिएको	नरहेको ।	ग्राहकले मोबाइल बैकिङ तथा इन्टरनेट बैकिङ प्रणाली सञ्चालन वा कारोबार गर्दा VPN को प्रयोग गरे/नगरेको पहिचान गरी आधिकारिक VPN को प्रयोग नभएमा एपमा Login गर्न नमिल्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।
१३.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ३/०८० मा बुँदा नं ३ मा बुँदा नं. ५ र ६ थप गरिएको	नरहेको ।	५. अनुमतिपत्र प्राप्त संस्था (बैंक तथा वित्तीय संस्था समेत) ले भुक्तानीसम्बन्धी कार्यका लागि प्रयोग हुने विभिन्न प्रणालीहरुको नियमित रूपमा DC-DR Drill गर्नुपर्नेछ । ६. कुनै पनि प्रणालीको DC-DR Drill कम्तीमा २ वर्षमा एक पटक गर्नुपर्नेछ । DC-DR Drill सम्पन्न भएको १५ दिनभित्र उक्त Drill को प्रतिवेदन यस बैंकमा पेश गर्नुपर्ने छ ।
१४.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ३/०८० मा बुँदा नं ३ मा बुँदा नं. ७ थप गरिएको	नरहेको ।	७. संस्थाले नेपाल सरकारको सूचना प्रविधि विभागले डाटा सेन्टरको रूपमा कार्य गर्न सूचिकृत गरेको संस्थासंग मात्र आफ्नो डाटा सेन्टर राख्न सक्नेछन् । अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुले हाल कायम रहेको डाटा सेन्टर 'डाटा सेन्टर तथा क्लाउड सेवा (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) निर्देशिका, २०८१' मा तोकिएको समयमा सूचिकृत भए/नभएको एकीन गर्नुपर्ने छ ।
१५.	अ. प्रा. निर्देशन नं. ३/०८० को बुँदा नं. ४(१) मा संशोधन गरिएको	अनुमतिपत्रप्राप्त संस्था (बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेक) ले सेवा सञ्चालन गरेको १ वर्ष पुरा भएपछि भुक्तानी प्रणालीको परीक्षण (System Audit) गराई यस बैंकमा सोको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ । साथै, साविक System प्रतिस्थापन वा System Upgrade नभएको अवस्थामा प्रत्येक २ आर्थिक वर्षमा System Audit गराई आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिनाभित्र यस बैंकमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ । त्यस्तो परीक्षण गर्दा	अनुमतिपत्रप्राप्त संस्था (बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेक) ले सेवा सञ्चालन गरेको १ वर्ष पुरा भएपछि भुक्तानी प्रणालीको परीक्षण (System Audit) गराई यस बैंकमा सोको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ । साथै, साविक System प्रतिस्थापन वा System Upgrade नभएको अवस्थामा प्रत्येक २ आर्थिक वर्षमा System Audit गराई आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिनाभित्र यस बैंकमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ । त्यस्तो परीक्षण गर्दा कम्तीमा निम्नानुसारको विषयवस्तुहरू समेटिएको हुनुपर्ने छ : (क) जोखिम व्यवस्थापनका मापदण्ड तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		<p>कम्तीमा निम्नानुसारको विषयवस्तुहरु समेटिएको हुनुपर्ने छ :</p> <p>(क) User Authentication,</p> <p>(ख) आन्तरिक तथा वाह्य पक्षबाट प्रणालीमा पुग्न सक्ने सम्भावित जोखिम,</p> <p>(ग) सूचनाको सुरक्षा, प्रणाली (System) मा भएका Vulnerabilities,</p> <p>(घ) Database and Transaction Security,</p> <p>(ङ) Network and Hardware Security,</p> <p>(च) Disaster Recovery सम्बन्धी व्यवस्था तथा कार्यान्वयनको अवस्था,</p> <p>(छ) प्रणाली (System) मा प्रत्यक्ष पहुँच रोक्न सक्ने उपाय तथा आधारहरू,</p> <p>(ज) Unauthorized Attempts का विवरणहरू,</p> <p>(झ) प्रणाली (System) मा सम्भावित जोखिम भए सोसम्बन्धी विवरणहरू ।</p>	<p>विश्लेषण,</p> <p>(ख) System Design तथा सूचना प्रणालीसम्बन्धी पूर्वाधारको विश्लेषण,</p> <p>(ग) प्रणाली तथा फर्स्यौट प्रक्रियाको विश्लेषण, Transaction Integrity, तेस्रो पक्ष सेवाहरुबाट हुन सक्ने जोखिम लगायतका Payment System तथा Processing का प्रावधानहरुको विश्लेषण,</p> <p>(ग) User Authentication,</p> <p>(घ) आन्तरिक तथा वाह्य पक्षबाट प्रणालीमा पुग्न सक्ने सम्भावित जोखिम,</p> <p>(ङ) सूचनाको सुरक्षा, प्रणाली (System) मा भएका Vulnerabilities,</p> <p>(च) Database and Transaction Security,</p> <p>(छ) Network and Hardware Security,</p> <p>(ज) Disaster Recovery तथा Business Continuity सम्बन्धी व्यवस्था तथा कार्यान्वयनको अवस्था,</p> <p>(झ) प्रणाली (System) मा प्रत्यक्ष पहुँच रोक्न सक्ने उपाय तथा आधारहरू,</p> <p>(ञ) Unauthorized Attempts का विवरणहरू,</p> <p>(ट) Security Policy, Incident Management तथा Encryption Standards लगायतका अन्य साइबर सुरक्षासम्बन्धी प्रावधानहरुको विश्लेषण,</p> <p>(ठ) Regulatory Compliance सम्बन्धी विश्लेषण,</p> <p>(ट) प्रणाली (System) मा सम्भावित जोखिम भए सोसम्बन्धी विवरणहरू ।</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था																																														
१६.	अ. प्रा. निर्देशन नं. ४/०८० मा बुँदा नं ४ थप गरी क्रम संख्या मिलान गरिएको	नरहेको ।	अनुमतिपत्रप्राप्त भुक्तानी सेवा प्रदायक संस्थाले आफ्नो प्रणालीमार्फत हुने सम्पूर्ण कारोबारको अन्तिम फस्यौट यस बैंकबाट अनुमतिपत्रप्राप्त भुक्तानी प्रणाली सञ्चालकले सञ्चालन गरेको प्रणालीमार्फत सेटलमेन्ट बैंकमा रहेको सेटलमेन्ट खातामा गर्नुपर्ने छ ।																																														
१७.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ५/०८० को बुँदा नं १ को उप बुँदा (१) मा संशोधन गरिएको	<p>भुक्तानी कार्डबाट नगद भिक्ने अधिकतम सीमा देहाय बमोजिम हुनेछ :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>जारी गर्ने संस्था</th> <th>उपकरण</th> <th>प्रतिकारोबार रकम (रु.)</th> <th>प्रतिदिन रकम (रु.)</th> <th>प्रतिमहिना रकम (रु.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू</td> <td>प्रिपेड कार्ड</td> <td>१० हजार</td> <td>२० हजार</td> <td>२ लाख</td> </tr> <tr> <td>डेबिट कार्ड</td> <td>२५ हजार</td> <td>१ लाख</td> <td>४ लाख</td> </tr> <tr> <td>क्रेडिट कार्ड</td> <td colspan="3">स्वीकृत सीमाको १० प्रतिशतसम्म</td> </tr> <tr> <td>बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका सेवा प्रदायक संस्थाहरू</td> <td>प्रिपेड कार्ड</td> <td>-</td> <td>५ हजार</td> <td>२५ हजार</td> </tr> </tbody> </table>	जारी गर्ने संस्था	उपकरण	प्रतिकारोबार रकम (रु.)	प्रतिदिन रकम (रु.)	प्रतिमहिना रकम (रु.)	बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू	प्रिपेड कार्ड	१० हजार	२० हजार	२ लाख	डेबिट कार्ड	२५ हजार	१ लाख	४ लाख	क्रेडिट कार्ड	स्वीकृत सीमाको १० प्रतिशतसम्म			बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका सेवा प्रदायक संस्थाहरू	प्रिपेड कार्ड	-	५ हजार	२५ हजार	<p>भुक्तानी कार्डबाट नगद भिक्ने अधिकतम सीमा देहाय बमोजिम हुनेछ :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>जारी गर्ने संस्था</th> <th>उपकरण</th> <th>प्रतिकारोबार रकम (रु.)</th> <th>प्रतिदिन रकम (रु.)</th> <th>प्रतिमहिना रकम (रु.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू</td> <td>प्रिपेड कार्ड</td> <td>१० हजार</td> <td>२० हजार</td> <td>२ लाख</td> </tr> <tr> <td>डेबिट कार्ड</td> <td>२५ हजार</td> <td>१ लाख</td> <td>४ लाख</td> </tr> <tr> <td>क्रेडिट कार्ड</td> <td colspan="3">स्वीकृत सीमाको १० प्रतिशतसम्म</td> </tr> <tr> <td>बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका सेवा प्रदायक संस्थाहरू</td> <td>प्रिपेड कार्ड</td> <td>-</td> <td>५ हजार</td> <td>२५ हजार</td> </tr> </tbody> </table> <p>संस्थाले Domestic Card Scheme अन्तर्गत अतिरिक्त कार्ड जारी गरेमा समेत ग्राहकको खातामा उपर्युक्त अनुसार कुल सीमा लागू गर्नुपर्ने छ ।</p>	जारी गर्ने संस्था	उपकरण	प्रतिकारोबार रकम (रु.)	प्रतिदिन रकम (रु.)	प्रतिमहिना रकम (रु.)	बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू	प्रिपेड कार्ड	१० हजार	२० हजार	२ लाख	डेबिट कार्ड	२५ हजार	१ लाख	४ लाख	क्रेडिट कार्ड	स्वीकृत सीमाको १० प्रतिशतसम्म			बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका सेवा प्रदायक संस्थाहरू	प्रिपेड कार्ड	-	५ हजार	२५ हजार
जारी गर्ने संस्था	उपकरण	प्रतिकारोबार रकम (रु.)	प्रतिदिन रकम (रु.)	प्रतिमहिना रकम (रु.)																																													
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू	प्रिपेड कार्ड	१० हजार	२० हजार	२ लाख																																													
	डेबिट कार्ड	२५ हजार	१ लाख	४ लाख																																													
	क्रेडिट कार्ड	स्वीकृत सीमाको १० प्रतिशतसम्म																																															
बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका सेवा प्रदायक संस्थाहरू	प्रिपेड कार्ड	-	५ हजार	२५ हजार																																													
जारी गर्ने संस्था	उपकरण	प्रतिकारोबार रकम (रु.)	प्रतिदिन रकम (रु.)	प्रतिमहिना रकम (रु.)																																													
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू	प्रिपेड कार्ड	१० हजार	२० हजार	२ लाख																																													
	डेबिट कार्ड	२५ हजार	१ लाख	४ लाख																																													
	क्रेडिट कार्ड	स्वीकृत सीमाको १० प्रतिशतसम्म																																															
बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका सेवा प्रदायक संस्थाहरू	प्रिपेड कार्ड	-	५ हजार	२५ हजार																																													
१८.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ५/०८० को बुँदा नं २ मा संशोधन गरिएको	<p>मोबाइल बैंकिङ तथा ई-बैंकिङ कारोबारसम्बन्धमा</p> <p>मोबाइल एप्लिकेशन (App) तथा इन्टरनेट बैंकिङद्वारा गरिने कारोबारको अधिकतम सीमा देहायबमोजिम हुनेछ :</p>	<p>मोबाइल तथा वेब एप्लिकेशनमार्फत हुने कारोबारसम्बन्धमा</p> <p>मोबाइल एप्लिकेशन (App) तथा वेब एप्लिकेशनमार्फत गरिने कारोबारको अधिकतम सीमा देहायबमोजिम हुनेछ :</p>																																														

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था		संशोधित व्यवस्था	
		उपकरण	प्रतिदिन (रु)	उपकरण	प्रतिदिन (रु)
		मोबाइल एप्लिकेशन (App) (QR Code समेत)	३ लाख	मोबाइल एप्लिकेशन (App) (QR Code समेत)	३ लाख
		इन्टरनेट बैंकिङ्ग	२० लाख	वेब एप्लिकेशन	२० लाख
		<p>तर, देहायको अवस्थामा उपर्युक्त अधिकतम सीमासम्बन्धी व्यवस्थाले बाधा पुगेको मानिने छैन :</p> <p>(१) कुनै व्यक्तिको नाममा बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको एउटा खाताबाट सोही व्यक्तिको नाममा सोही संस्थामा रहेको अर्को खातामा रकमान्तर गर्न,</p> <p>(२) नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयमा भुक्तानी गर्नुपर्ने कर, राजस्व, जरिवाना, सवारी दस्तुर, रजिष्ट्रेशन तथा सेवा शुल्क जस्ता विविध शुल्कहरू भुक्तानी गर्न,</p> <p>(३) विद्युत सेवा, दूरसञ्चार सेवा, खानेपानी सेवा, बीमा प्रिमियम, सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकमको भुक्तानी गर्न,</p> <p>(४) धितोपत्र व्यवसाय गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र दलालहरूसँग धितोपत्रको कारोबार गरे वापत तोकिएको बैंक खातामा रकम भुक्तानी गर्न र</p> <p>(५) यस बैंकबाट अनुमतिप्राप्त तोकिए बमोजिमका विशेष भुक्तानी सेवा ।</p>		<p>तर, देहायको अवस्थामा उपर्युक्त अधिकतम सीमासम्बन्धी व्यवस्थाले बाधा पुगेको मानिने छैन :</p> <p>(१) कुनै व्यक्तिको नाममा बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको एउटा खाताबाट सोही व्यक्तिको नाममा सोही संस्थामा रहेको अर्को खातामा रकमान्तर गर्न,</p> <p>(२) नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयमा भुक्तानी गर्नुपर्ने कर, राजस्व, जरिवाना, सवारी दस्तुर, रजिष्ट्रेशन तथा सेवा शुल्क जस्ता शुल्कहरू भुक्तानी गर्न,</p> <p>(३) विद्युत, दूरसञ्चार, तथा खानेपानीको महशुल, बीमा प्रिमियम, योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषको रकम भुक्तानी र विद्यालयको शुल्क बराबरको रकम भुक्तानी गर्न,</p> <p>(४) धितोपत्र व्यवसाय गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र दलालहरूसँग धितोपत्रको कारोबार गरे वापत तोकिएको बैंक खातामा रकम भुक्तानी गर्न र</p> <p>(५) यस बैंकबाट अनुमतिप्राप्त तोकिए बमोजिमका विशेष भुक्तानी सेवा ।</p>	

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था																								
१९.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ५/०८० को बुँदा नं ३ को उपबुँदा (१) मा संशोधन गरिएको	<p>विद्युतीय वालेटको माध्यमद्वारा गरिने कारोबारको अधिकतम सीमा देहायबमोजिम हुनेछ :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>जम्मा/भुक्तानी</th> <th>प्रतिदिन रकम (रु.)</th> <th>प्रतिमहिना (रु.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>बैंक खाताबाट वालेटमा</td> <td>२ लाख</td> <td>१० लाख</td> </tr> <tr> <td>वालेटबाट अन्य बैंक खातामा</td> <td>२ लाख</td> <td>१० लाख</td> </tr> <tr> <td>एक वालेटबाट अर्को वालेटमा</td> <td>५० हजार</td> <td>५ लाख</td> </tr> </tbody> </table> <p>विद्युतीय वालेटमा जुनसुकै माध्यमबाट रकम जम्मा भएतापनि उपर्युक्त सीमा भन्दा अधिक हुने छैन ।</p>	जम्मा/भुक्तानी	प्रतिदिन रकम (रु.)	प्रतिमहिना (रु.)	बैंक खाताबाट वालेटमा	२ लाख	१० लाख	वालेटबाट अन्य बैंक खातामा	२ लाख	१० लाख	एक वालेटबाट अर्को वालेटमा	५० हजार	५ लाख	<p>विद्युतीय वालेटको माध्यमद्वारा गरिने कारोबारको अधिकतम सीमा देहायबमोजिम हुनेछ :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>जम्मा/भुक्तानी</th> <th>प्रतिदिन रकम (रु.)</th> <th>प्रतिमहिना (रु.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>बैंक खाताबाट वालेटमा</td> <td>२ लाख</td> <td>१० लाख</td> </tr> <tr> <td>वालेटबाट अन्य बैंक खातामा (QR Code समेत)</td> <td>२ लाख</td> <td>१० लाख</td> </tr> <tr> <td>एक वालेटबाट अर्को वालेटमा</td> <td>५० हजार</td> <td>५ लाख</td> </tr> </tbody> </table> <p>विद्युतीय वालेटमा जुनसुकै माध्यम (एक भन्दा बढी बैंक वा एक भन्दा बढी वालेट समेत) बाट रकम जम्मा भएतापनि उपर्युक्त सीमा भन्दा अधिक हुन पाउने छैन । तर, देहायको अवस्थामा एक वालेटबाट अर्को वालेटमा जम्मा/भुक्तानी गर्ने उपर्युक्त अधिकतम सीमासम्बन्धी व्यवस्थाले बाधा पुगेको मानिने छैन :</p> <p>(१) नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयमा भुक्तानी गर्नुपर्ने कर, राजस्व, जरिवाना, सवारी दस्तुर, रजिष्ट्रेशन तथा सेवा शुल्क जस्ता शुल्कहरू भुक्तानी गर्न,</p> <p>(२) विद्युत, दूरसञ्चार, तथा खानेपानी महशुल, बीमा प्रिमियम, योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषको रकम भुक्तानी, र विद्यालयको शुल्क बराबरको रकमको भुक्तानी गर्न ।</p>	जम्मा/भुक्तानी	प्रतिदिन रकम (रु.)	प्रतिमहिना (रु.)	बैंक खाताबाट वालेटमा	२ लाख	१० लाख	वालेटबाट अन्य बैंक खातामा (QR Code समेत)	२ लाख	१० लाख	एक वालेटबाट अर्को वालेटमा	५० हजार	५ लाख
जम्मा/भुक्तानी	प्रतिदिन रकम (रु.)	प्रतिमहिना (रु.)																									
बैंक खाताबाट वालेटमा	२ लाख	१० लाख																									
वालेटबाट अन्य बैंक खातामा	२ लाख	१० लाख																									
एक वालेटबाट अर्को वालेटमा	५० हजार	५ लाख																									
जम्मा/भुक्तानी	प्रतिदिन रकम (रु.)	प्रतिमहिना (रु.)																									
बैंक खाताबाट वालेटमा	२ लाख	१० लाख																									
वालेटबाट अन्य बैंक खातामा (QR Code समेत)	२ लाख	१० लाख																									
एक वालेटबाट अर्को वालेटमा	५० हजार	५ लाख																									
२०.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ५/०८० को बुँदा नं ३ मा उपबुँदा (७)	नरहेको ।	USSD प्रणालीमा आधारित भुक्तानी कारोबारको अधिकतम सीमा दैनिक रु.१०,०००/- र प्रति कारोबार रु.५,०००/- हुनुपर्ने छ ।																								

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
	थप गरिएको ।		
२१.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ५/०८० को बुँदा नं ६ मा संशोधन गरिएको	अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूले स्थायी लेखा नम्बर (PAN) लिएका एकल स्वामित्वमा सञ्चालित व्यवसायीको नाममा बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको बचत खातामा रकमान्तर हुने गरी QR Code उपलब्ध गराउन सक्नेछन् । तर, स्थायी लेखा नम्बर (PAN) नलिएका दैनिक रु.५ हजारसम्मको व्यापारिक कारोबार गर्ने प्राकृतिक व्यक्ति/खुद्रा व्यापारीको हकमा आधिकारिक परिचयपत्रको आधारमा समेत निजको नाममा मर्चेन्टको रूपमा QR Code उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।	स्थायी लेखा नम्बर (PAN) नलिएका दैनिक रु.५ हजारसम्मको कारोबार गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिको हकमा आधिकारिक परिचयपत्रको आधारमा समेत निजको नाममा मर्चेन्ट QR Code उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
२२.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ५/०८० को बुँदा नं ७ को उपबुँदा (२) मा संशोधन गरिएको	ग्राहकले Mobile App /Internet /SMS Banking/Electronic Wallet को Username र Password हराएमा/विसिंएमा कुनै शुल्क नलाग्ने गरी सम्बन्धित व्यक्तिले आफैँ Retrieve गरी सेवा पुनः सुचारु गर्नसक्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।	ग्राहकले Mobile App/ Internet/ SMS Banking/ Wallet को Username, Password वा Transaction PIN हराएमा/विसिंएमा कुनै शुल्क नलाग्ने गरी सम्बन्धित व्यक्तिले आफैँ Retrieve गरी सेवा पुनः सुचारु गर्नसक्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
२३.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ६/०८० को बुँदा नं. १ को उपबुँदा (६) मा संशोधन गरिएको	संस्थाले लेखापरीक्षण गर्दा आर्थिक विवरणको अतिरिक्त विद्यमान नीतिगत व्यवस्था र यस बैंकबाट दिइएका निर्देशन पालनाको अवस्था, संस्थागत सुशासनसम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थाहरू, प्रमुख जोखिम पहिचान तथा सोको न्यूनीकरण गर्न गरिएका व्यवस्थाहरू र लेखा नीतिहरूको समेत प्रचलित मान्यता अनुसार विश्लेषण गरी पेश गर्नुपर्ने छ । साथै, यस बैंकको निर्देशनबमोजिम गरिएको System Audit मा देखिएका कैफियतसम्बन्धमा समेत लेखापरीक्षकले परीक्षण गर्नुपर्ने छ ।	संस्थाले लेखापरीक्षण गर्दा आर्थिक विवरणको अतिरिक्त विद्यमान नीतिगत व्यवस्था र यस बैंकबाट दिइएका निर्देशन पालनाको अवस्था, संस्थागत सुशासनसम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थाहरू, प्रमुख जोखिम पहिचान तथा सोको न्यूनीकरण गर्न गरिएका व्यवस्थाहरू, सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण/न्यूनीकरण गर्न गरिएका व्यवस्थाहरू र लेखा नीतिहरूको समेत प्रचलित मान्यता अनुसार विश्लेषण गरी पेश गर्नुपर्ने छ । साथै, यस बैंकको निर्देशनबमोजिम गरिएको System Audit मा देखिएका कैफियतसम्बन्धमा समेत लेखापरीक्षकले परीक्षण गर्नुपर्ने छ ।

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
२४.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ७/०८० को बुँदा नं ३ मा संशोधन गरिएको	RTGS System Rules, 2019 ले तोकेबमोजिमको कारोबारको सीमा रू.२० लाख वा सोभन्दा बढी रकमका चेकहरूको भुक्तानी अर्को सूचना जारी नभए सम्मको लागि साविकबमोजिम हुनेछ । साथै, RTGS प्रणाली मार्फत हुने कारोबारको न्यूनतम सीमा र अनिवार्य रुपमा RTGS प्रयोग गर्नुपर्ने कारोबारको प्रकार तथा सीमा RTGS System Rules, 2019 ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।	RTGS प्रणाली मार्फत हुने कारोबारको न्यूनतम सीमा र अनिवार्य रुपमा RTGS प्रयोग गर्नुपर्ने कारोबारको प्रकार तथा सीमा RTGS System Rules, 2019 ले तोकेबमोजिम हुनेछ । तर, RTGS System Rules, 2019 ले तोकेबमोजिमको कारोबारको सीमा वा सोभन्दा बढी रकमका चेकहरूको भुक्तानी अर्को सूचना जारी नभए सम्मको लागि साविकबमोजिम हुनेछ ।
२५.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ७/०८० को बुँदा नं ५ मा उपबुँदा ६ थप गरिएको	नरहेको ।	RTGS प्रणालीमा आवद्ध भएका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले कारोबार फर्स्यौटको लागि सन्देश पठाउँदा RTGS प्रणालीको तोकिएको Field मा कारोबारको प्रयोजन अनिवार्य रुपमा प्रविष्ट हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
२६.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ८/०८० को बुँदा नं (क) को उपबुँदा ६ मा संशोधन गरिएको	शाखारहित बैकिङ्ग सेवा बन्द गर्न यस बैंकको स्वीकृति लिनुपर्ने छ । उक्त सेवा बन्द गर्न न्यूनतम देहायको अवस्था पूरा भएको हुनुपर्ने छ : (१) कम्तीमा ६ महिनादेखि सेवा सञ्चालन नभएको, र (२) बैंक तथा वित्तीय संस्था वा अन्य शाखारहित बैकिङ्ग सेवा सञ्चालन भई वित्तीय पहुँचको वैकल्पिक व्यवस्था भएको । तर तत्काल सेवा बन्द नगर्दा ग्राहकहितमा नकारात्मक असर पर्न सक्ने स्थिति सृजना भएमा सोको कारण खोली जुनसुकै	शाखारहित बैकिङ्ग सेवा बन्द गर्न यस बैंकको स्वीकृति लिनुपर्ने छ । उक्त सेवा बन्द गर्न न्यूनतम देहायको अवस्था पूरा भएको हुनुपर्ने छ : (३) कम्तीमा ६ महिनादेखि सेवा सञ्चालन नभएको, र (४) शाखारहित बैकिङ्ग सेवा बन्द गर्न प्रस्ताव गरिएको क्षेत्रमा करिब ५ कि. मि. वरिपरि क, ख तथा ग वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्था वा अन्य शाखारहित बैकिङ्ग सेवा सञ्चालन भई वित्तीय पहुँचको वैकल्पिक व्यवस्था भएको । तर तत्काल सेवा बन्द नगर्दा ग्राहकहितमा नकारात्मक असर पर्न सक्ने स्थिति

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था															
		शाखारहित बैंकिङ्ग सेवा बन्द गर्ने स्वीकृतिका लागि निवेदन पेश गर्न सकिनेछ ।	सृजना भएमा सोको कारण खोली जुनसुकै शाखारहित बैंकिङ्ग सेवा बन्द गर्ने स्वीकृतिका लागि निवेदन पेश गर्न सकिनेछ ।															
२७.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ९/०८० को बुँदा नं. १ मा संशोधन गरिएको	ECC को कारोबार सकिए पश्चात् सेटलमेन्टका लागि नेपाल क्लियरिङ्ग हाउस लिमिटेडले इलेक्ट्रोनिक माध्यमबाट बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको खर्च वा जम्मा गर्ने रकमको अन्तिम सारांश (Net Clearing Position) यस बैंकको RTGS प्रणालीमा सेटलमेन्टको लागि पठाउनेसम्बन्धमा निम्न सत्रहरू सञ्चालन गरिने छ । <table border="1" style="margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th>क्लियरिङ्ग सत्र</th> <th>दिन</th> <th>सेटलमेन्ट हुने समय</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">नियमित क्लियरिङ्ग सत्र (Regular Clearing Session)</td> <td>आइतवारदेखि बिहीवारसम्म</td> <td>बेलुकी ५:१५ बजे</td> </tr> <tr> <td>शुक्रवार</td> <td>दिउँसो ०१:४५ बजे</td> </tr> <tr> <td>पहिलो एक्सप्रेस क्लियरिङ्ग सत्र* (First Express Clearing Session)</td> <td rowspan="3">आइतवारदेखि शुक्रवारसम्म</td> <td>विहान ११:४५ बजे</td> </tr> <tr> <td>दोश्रो एक्सप्रेस क्लियरिङ्ग सत्र* (Second Express Clearing Session)</td> <td>दिउँसो १२:४५ बजे</td> </tr> <tr> <td>तेस्रो एक्सप्रेस क्लियरिङ्ग सत्र*</td> <td>दिउँसो ०१:४५ बजे</td> </tr> </tbody> </table>	क्लियरिङ्ग सत्र	दिन	सेटलमेन्ट हुने समय	नियमित क्लियरिङ्ग सत्र (Regular Clearing Session)	आइतवारदेखि बिहीवारसम्म	बेलुकी ५:१५ बजे	शुक्रवार	दिउँसो ०१:४५ बजे	पहिलो एक्सप्रेस क्लियरिङ्ग सत्र* (First Express Clearing Session)	आइतवारदेखि शुक्रवारसम्म	विहान ११:४५ बजे	दोश्रो एक्सप्रेस क्लियरिङ्ग सत्र* (Second Express Clearing Session)	दिउँसो १२:४५ बजे	तेस्रो एक्सप्रेस क्लियरिङ्ग सत्र*	दिउँसो ०१:४५ बजे	ECC को कारोबार सकिएपश्चात् सेटलमेन्टका लागि नेपाल क्लियरिङ्ग हाउस लिमिटेडले इलेक्ट्रोनिक माध्यमबाट बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको खर्च वा जम्मा गर्ने रकमको अन्तिम सारांश (Net Clearing Position) यस बैंकको RTGS प्रणालीमा सेटलमेन्टको लागि पठाउनका लागि Electronic Cheque Clearing Operating Rules मा तोकिएबमोजिमको सत्रहरू सञ्चालन गरिने छ ।
क्लियरिङ्ग सत्र	दिन	सेटलमेन्ट हुने समय																
नियमित क्लियरिङ्ग सत्र (Regular Clearing Session)	आइतवारदेखि बिहीवारसम्म	बेलुकी ५:१५ बजे																
	शुक्रवार	दिउँसो ०१:४५ बजे																
पहिलो एक्सप्रेस क्लियरिङ्ग सत्र* (First Express Clearing Session)	आइतवारदेखि शुक्रवारसम्म	विहान ११:४५ बजे																
दोश्रो एक्सप्रेस क्लियरिङ्ग सत्र* (Second Express Clearing Session)		दिउँसो १२:४५ बजे																
तेस्रो एक्सप्रेस क्लियरिङ्ग सत्र*		दिउँसो ०१:४५ बजे																

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था						
		<table border="1"> <tr> <td>(Third Express Clearing Session)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>चौथो एक्सप्रेस क्लियरिङ सत्र* (Fourth Express Clearing Session)</td> <td>आइतबारदेखि विहीवारसम्म</td> <td>बेलुकी ४:४५ बजे</td> </tr> </table> <p>* ग्राहकको अनुरोधमा मात्र क्लियरिङ हुने ।</p>	(Third Express Clearing Session)			चौथो एक्सप्रेस क्लियरिङ सत्र* (Fourth Express Clearing Session)	आइतबारदेखि विहीवारसम्म	बेलुकी ४:४५ बजे	
(Third Express Clearing Session)									
चौथो एक्सप्रेस क्लियरिङ सत्र* (Fourth Express Clearing Session)	आइतबारदेखि विहीवारसम्म	बेलुकी ४:४५ बजे							
२८.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.५ मा संशोधन गरिएको	यस तीन महलेको अनुसूची १ मा संलग्न अनुसारको रिपोर्टिङ विवरण कायम रहेको ।	यस तीन महलेको अनुसूची २ मा संलग्न भएबमोजिमको रिपोर्टिङ विवरण कायम गर्नुपर्ने ।						
२९.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.८ मा संशोधन गरिएको	यस तीन महलेको अनुसूची ३ मा संलग्न अनुसारको रिपोर्टिङ विवरण कायम रहेको ।	यस तीन महलेको अनुसूची ४ मा संलग्न भएबमोजिमको रिपोर्टिङ विवरण कायम गर्नुपर्ने ।						
३०.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.९ मा संशोधन गरिएको	यस तीन महलेको अनुसूची ५ मा संलग्न अनुसारको रिपोर्टिङ विवरण कायम रहेको ।	यस तीन महलेको अनुसूची ६ मा संलग्न भएबमोजिमको रिपोर्टिङ विवरण कायम गर्नुपर्ने ।						
३१.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १०/०८० को	नरहेको ।	यस तीन महलेको अनुसूची ७ मा संलग्न भएबमोजिमको रिपोर्टिङ विवरण कायम						

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
	अनुसूची १०.१.१४ थप गरिएको		गर्नुपर्ने ।
३२.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ११/०८० को बुँदा नं. ५ र ६ हटाइ क्रमसंख्या मिलान गरिएको	<p>५. संस्थापक शेयर नामसारी, खरिद/बिक्री वा हक हस्तान्तरणसम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(१) संस्थापक शेयरको खरिद/बिक्री वा नामसारी गर्नु पूर्व यस बैंकको स्वीकृति लिनुपर्ने छ । यसप्रकार स्वीकृतिको लागि सञ्चालक समितिको सिफारिस सहित यस बैंकमा आवेदन गर्नुपर्ने छ ।</p> <p>(२) सामान्यतया अनुमतिपत्रप्राप्त भएको मितिले ५ वर्षसम्म संस्थापक शेयर खरिद बिक्री गर्न पाइनेछैन । तर, आधुनिक प्रविधि भित्र्याउन पूँजी थप गर्नुपर्ने अवस्था वा दुई वा दुईभन्दा बढी संस्था एक आपसमा गाभिई नयाँ लगानीकर्ता थप गर्दा वा अन्य कुनै मनासिव कारणले संस्थापक शेयर खरिद/बिक्री गर्नुपर्ने औचित्य पुष्ट्याई हुने अवस्थामा बैंकको स्वीकृति लिई संस्थापक शेयर खरिद बिक्री गर्न सकिने छ । यसरी शेयर खरिद बिक्री गर्दा सम्पत्ति/दायित्वको विस्तृत मूल्याङ्कन (Due Diligence Audit) गरी प्रति कित्ता शेयर मूल्य निर्धारण गर्नुपर्ने छ ।</p> <p>(३) संस्थापक शेयर लिएका व्यक्तिहरूको मृत्यु भएमा वा प्रचलित कानूनबमोजिम पारिवारिक अंशबन्डा भएमा</p>	<p>हटाइएको ।</p> <p>(अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८१ थप गरी उक्त निर्देशनमा समावेश गरिएको ।)</p>

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		<p>प्रचलित कानूनको रित पुऱ्याई निजहरूको हकदार वा निजहरूले इच्छाएको व्यक्तिको नाममा यस बैंकको स्वीकृति लिई नामसारी गर्न सकिनेछ ।</p> <p>(४) यसरी नामसारी गर्दा बैंकको नीतिगत व्यवस्था अनुसार संस्थापक शेयर धारण गर्न अयोग्य व्यक्तिहरूको नाममा शेयर नामसारी गर्न मिल्ने छैन । देहायको अवस्था भएको कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थालाई संस्थापकले आफ्नो स्वामित्वको शेयर नामसारी वा बिक्री गर्न पाउने छैनन् ।</p> <p>(क) कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचीमा परी सो सूचीबाट फुक्नुवा भएको मितिले कम्तीमा तीन वर्ष पूरा नभएको,</p> <p>(ख) सम्बन्धित संस्थाको आन्तरिक वा बाह्य लेखापरीक्षकमा नियुक्त भएको,</p> <p>(ग) सम्बन्धित संस्थाको कानुनी वा अन्य सल्लाहकार पदमा बहाल भएको,</p> <p>(घ) प्रचलित कानूनवमोजिम कर चुक्ता नगरेको,</p> <p>(ङ) यस बैंकले समय समयमा तोकेको न्यूनतम योग्यता र अनुभव नभएको ।</p> <p>(च) प्रहरी प्रतिवेदनमा आपराधिक पृष्ठभूमि भएको ।</p> <p>६. पुँजी वृद्धि गर्ने उद्देश्यले संस्थाले नयाँ संस्थापक शेयरधनी थप गर्न चाहेमा यस बैंकको स्वीकृति लिनुपर्ने छ । यसरी</p>	

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		नयाँ संस्थापक शेयरधनी थप गर्दा प्रति कित्ता शेयर मूल्य सम्पत्ति/दायित्वको विस्तृत मूल्याङ्कन (Due Diligence Audit) बाट निर्धारण गर्नुपर्ने छ ।	
३३.	अ.प्रा.निर्देशन नं. ११/०८० मा बुँदा नं. ९ थप गरिएको	नरहेको ।	अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थामा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा वा अरु कसैको नाम वा माध्यमबाट एकल, संयुक्त वा समूहगत गरी १५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी शेयर वा पुँजी लगानी गरेकोमा वा अन्य कुनै तरिकाले सोको वास्तविक धनीको रुपमा रहेको भएमा त्यस्तो वास्तविक धनीको अद्यावधिक व्यक्तिगत विवरण (नाम, थर, पति/पत्नी, बाबु, बाजेको नाम, स्थायी ठेगाना, हालको ठेगाना, टेलिफोन नं., मोबाइल नं., इमेल ठेगाना) राख्नुपर्ने छ ।
३४.	अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० थप गरिएको	नरहेको ।	<p>अ. प्रा. निर्देशन नं. १२/०८० <u>संस्थापक शेयर नामसारी, खरिद/बिक्री/हक हस्तान्तरण तथा पुँजी वृद्धिसम्बन्धी व्यवस्था</u></p> <ol style="list-style-type: none"> संस्थापक शेयरको खरिद/बिक्री वा नामसारी गर्नु पूर्व यस बैंकको स्वीकृति लिनुपर्ने छ । यसप्रकारको स्वीकृतिको लागि सञ्चालक समितिको सिफारिस तथा अन्य शेयरधनीको लिखित सहमतिसहित यस बैंकमा निवेदन दिनुपर्ने छ । सामान्यतः अनुमतिपत्रप्राप्त भएको मितिले ५ वर्षसम्म संस्थापक शेयर खरिद बिक्री गर्न पाइने छैन । <p>तर, आधुनिक प्रविधि भित्र्याउन पुँजी थप गर्नुपर्ने अवस्था वा दुई वा दुईभन्दा बढी संस्था एक आपसमा गाभिई नयाँ लगानीकर्ता थप गर्दा वा अन्य कुनै मनासिव कारणले संस्थापक शेयर खरिद/बिक्री गर्नुपर्ने औचित्य पुष्ट्याई हुने अवस्थामा बैंकको स्वीकृति लिई संस्थापक शेयर खरिद बिक्री गर्न सकिने छ ।</p>

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
			<p>यसरी शेयर खरिद बिक्री गर्दा सम्पत्ति/दायित्वको विस्तृत मूल्याङ्कन (Due Diligence Audit) गरी प्रति कित्ता शेयर मूल्य निर्धारण गर्नुपर्ने छ।</p> <p>४. संस्थापक शेयर लिएका व्यक्तिको मृत्यु भएमा वा प्रचलित कानूनबमोजिम पारिवारिक अंशबन्डा भएमा प्रचलित कानूनको रित पुऱ्याई निजको हकदार वा निजले इच्छाएको व्यक्तिको नाममा यस बैंकको स्वीकृति लिई नामसारी गर्न सकिनेछ।</p> <p>५. संस्थापक शेयर खरिदकर्ता व्यक्ति भएमा :</p> <p>(१) शेयर खरिद गर्न प्रस्तावित व्यक्तिको तोकिएको ढाँचामा व्यक्तिगत विवरण, संस्थापक हुन अयोग्य नरहेको स्वःघोषणा, कालोसूचीमा नरहेको वा कालोसूचीमा परेको भए सो सूचीबाट फुकुवा भएको मितिले कम्तीमा तीन वर्ष पूरा भएको प्रमाण, पछिल्लो आ. व. को कर चुक्ता गरेको प्रमाण, प्रहरी प्रतिवेदनमा आपराधिक पृष्ठभूमि नभएको प्रमाण र लगानीको स्रोत खुलाई सोको प्रमाण यस बैंकमा पेश गर्नुपर्ने छ।</p> <p>(२) शेयर खरिद गर्न प्रस्तावित व्यक्ति हाल कायम संस्थापक शेयरधनी रहेको भए व्यक्तिको अद्यावधिक व्यक्तिगत विवरण, कालोसूचीमा नरहेको प्रमाण, पछिल्लो आ. व. को कर चुक्ताको प्रमाण, लगानीको स्रोत खुल्ने प्रमाण पेश गर्नुपर्ने छ।</p> <p>(३) संस्थाको कानुनी वा अन्य सल्लाहकार पदमा बहाल रहेको तथा संस्थाको आन्तरिक वा बाह्य लेखापरीक्षकको रूपमा नियुक्त व्यक्ति वा यस बैंकले समय समयमा तोकेको न्यूनतम योग्यता र अनुभव नभएको व्यक्ति संस्थाको संस्थापक शेयर खरिद गर्न अयोग्य मानिने छ।</p> <p>६. संस्थापक शेयर खरिदकर्ता संस्था भएमा :</p> <p>(१) प्रस्तावित संस्थाको हकमा लगानी गर्ने संस्थाको सञ्चालक समितिको निर्णय, संस्थाको दर्ता प्रमाणपत्र, कुनै निकायबाट इजाजतपत्र/अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको भए सोको प्रमाणपत्र, प्रबन्धपत्र, नियमावली, कालोसूचीमा</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था						
			<p>नरहेको वा कालोसूचीमा परेको भए सो सूचीबाट फुक्नुवा भएको मितिले कम्तीमा तीन वर्ष पूरा भएको प्रमाण, संस्थाका सञ्चालकहरुको प्रहरी प्रतिवेदनमा अपराधिक पृष्ठभूमि नभएको प्रमाण, पछिल्लो आ. व. को कर चुक्ता गरेको प्रमाण, पछिल्लो आ. व. को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, शेयर लगत, अन्तिम हिताधिकारीको विवरण र लगानीको स्रोत खुलाई सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>(२) शेयर खरिद गर्न प्रस्तावित संस्था हाल कायम संस्थापक शेयरधनी रहेको भए सञ्चालक समितिको निर्णय, अद्यावधिक शेयर लगत, पछिल्लो आ. व. को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन तथा लगानीको स्रोत समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>७. प्रस्तावित संस्थापक शेयरधनीको सञ्चालक समितिमा प्रतिनिधित्व हुने भएमा प्रस्तावित सञ्चालक नीतिगत व्यवस्था बमोजिम अयोग्य नरहेको तथा Fit and Proper Test मापनका आधार पूरा गरेको प्रमाण समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>८. लगानीको स्रोत सम्बन्धमा देहाय बमोजिमको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ :</p> <table border="1" data-bbox="1129 1019 1976 1437"> <thead> <tr> <th data-bbox="1129 1019 1415 1065">लगानीको स्रोत</th> <th data-bbox="1415 1019 1976 1065">आवश्यक प्रमाण</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1129 1065 1415 1110">व्यक्तिको हकमा:</td> <td data-bbox="1415 1065 1976 1110"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1129 1110 1415 1437">तलब/भत्ता/ पारिश्रमिक</td> <td data-bbox="1415 1110 1976 1437"> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यरत संस्थाले प्रमाणित गरेको तलब/भत्ता/पारिश्रमिक विवरण ● नियमित तलब/भत्ता/पारिश्रमिक प्राप्त गरिरहेको बैंक स्टेटमेन्ट ● कर कट्टी (TDS) वा कर चुक्ता गरेको प्रमाण वा सो प्रयोजनको लागि आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा विवरण पेश गरेको निस्सा </td> </tr> </tbody> </table>	लगानीको स्रोत	आवश्यक प्रमाण	व्यक्तिको हकमा:		तलब/भत्ता/ पारिश्रमिक	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्यरत संस्थाले प्रमाणित गरेको तलब/भत्ता/पारिश्रमिक विवरण ● नियमित तलब/भत्ता/पारिश्रमिक प्राप्त गरिरहेको बैंक स्टेटमेन्ट ● कर कट्टी (TDS) वा कर चुक्ता गरेको प्रमाण वा सो प्रयोजनको लागि आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा विवरण पेश गरेको निस्सा
लगानीको स्रोत	आवश्यक प्रमाण								
व्यक्तिको हकमा:									
तलब/भत्ता/ पारिश्रमिक	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्यरत संस्थाले प्रमाणित गरेको तलब/भत्ता/पारिश्रमिक विवरण ● नियमित तलब/भत्ता/पारिश्रमिक प्राप्त गरिरहेको बैंक स्टेटमेन्ट ● कर कट्टी (TDS) वा कर चुक्ता गरेको प्रमाण वा सो प्रयोजनको लागि आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा विवरण पेश गरेको निस्सा 								

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था										
			<table border="1"> <tr> <td>सम्पत्ति बिक्रि</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> सम्पत्ति बिक्रि गरेको प्रमाणित हुने कागजात सम्पत्ति बिक्रिवापत लाग्ने लाभकरको रकम चुक्ता गरेको प्रमाण सम्पत्ति बिक्रिवापत बैंकमा रकम जम्मा भएको प्रमाण </td> </tr> <tr> <td>विप्रेषण रकम</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> विप्रेषणमार्फत प्राप्त रकम वैधानिक माध्यमबाट प्राप्त भएको प्रमाण (जस्तै: SWIFT Message) उक्त रकम बैंक वा वित्तीय संस्थामा जम्मा भएको प्रमाण </td> </tr> <tr> <td>बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त ऋण</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थाले ऋणवापत उपलब्ध गराएको रकम अन्यत्र उपयोग नभएको (Unutilized रहेको) भनी प्रमाणित गरेको कागजात </td> </tr> <tr> <td>गैर बैंक वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त ऋण</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> प्रस्तावित लगानी कर्ताले अन्य गैर बैंक वित्तीय संस्था (जस्तै कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष आदि) बाट ऋण सुविधा लिएको भएमा उक्त संस्थाबाट सो विवरण खुलाइएको कागजात तथा सो रकम बैंकमा जम्मा भएको प्रमाण । </td> </tr> <tr> <td>संस्थागत लगानी</td> <td> <p>प्रस्तावित लगानीकर्ता कुनै संस्था भएको अवस्थामा:</p> <ul style="list-style-type: none"> संस्थाले आर्जन गरेको मुनाफाबाट लगानी </td> </tr> </table>	सम्पत्ति बिक्रि	<ul style="list-style-type: none"> सम्पत्ति बिक्रि गरेको प्रमाणित हुने कागजात सम्पत्ति बिक्रिवापत लाग्ने लाभकरको रकम चुक्ता गरेको प्रमाण सम्पत्ति बिक्रिवापत बैंकमा रकम जम्मा भएको प्रमाण 	विप्रेषण रकम	<ul style="list-style-type: none"> विप्रेषणमार्फत प्राप्त रकम वैधानिक माध्यमबाट प्राप्त भएको प्रमाण (जस्तै: SWIFT Message) उक्त रकम बैंक वा वित्तीय संस्थामा जम्मा भएको प्रमाण 	बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त ऋण	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थाले ऋणवापत उपलब्ध गराएको रकम अन्यत्र उपयोग नभएको (Unutilized रहेको) भनी प्रमाणित गरेको कागजात 	गैर बैंक वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त ऋण	<ul style="list-style-type: none"> प्रस्तावित लगानी कर्ताले अन्य गैर बैंक वित्तीय संस्था (जस्तै कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष आदि) बाट ऋण सुविधा लिएको भएमा उक्त संस्थाबाट सो विवरण खुलाइएको कागजात तथा सो रकम बैंकमा जम्मा भएको प्रमाण । 	संस्थागत लगानी	<p>प्रस्तावित लगानीकर्ता कुनै संस्था भएको अवस्थामा:</p> <ul style="list-style-type: none"> संस्थाले आर्जन गरेको मुनाफाबाट लगानी
सम्पत्ति बिक्रि	<ul style="list-style-type: none"> सम्पत्ति बिक्रि गरेको प्रमाणित हुने कागजात सम्पत्ति बिक्रिवापत लाग्ने लाभकरको रकम चुक्ता गरेको प्रमाण सम्पत्ति बिक्रिवापत बैंकमा रकम जम्मा भएको प्रमाण 												
विप्रेषण रकम	<ul style="list-style-type: none"> विप्रेषणमार्फत प्राप्त रकम वैधानिक माध्यमबाट प्राप्त भएको प्रमाण (जस्तै: SWIFT Message) उक्त रकम बैंक वा वित्तीय संस्थामा जम्मा भएको प्रमाण 												
बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त ऋण	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थाले ऋणवापत उपलब्ध गराएको रकम अन्यत्र उपयोग नभएको (Unutilized रहेको) भनी प्रमाणित गरेको कागजात 												
गैर बैंक वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त ऋण	<ul style="list-style-type: none"> प्रस्तावित लगानी कर्ताले अन्य गैर बैंक वित्तीय संस्था (जस्तै कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष आदि) बाट ऋण सुविधा लिएको भएमा उक्त संस्थाबाट सो विवरण खुलाइएको कागजात तथा सो रकम बैंकमा जम्मा भएको प्रमाण । 												
संस्थागत लगानी	<p>प्रस्तावित लगानीकर्ता कुनै संस्था भएको अवस्थामा:</p> <ul style="list-style-type: none"> संस्थाले आर्जन गरेको मुनाफाबाट लगानी 												

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
			<p>गर्ने भए संस्थाको रिजर्भमा लगानी गर्न आवश्यक रकम देखिने लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● संस्थाको पुँजीबाट नै लगानी गर्ने भए पुँजी सम्बन्धी विवरण, ● उपर्युक्त रकम प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बैंक मौज्जात वा नगद मौज्जात खुले कागजात, ● ऋणको हकमा ऋण प्रदान गर्ने बैंक वा वित्तीय संस्थासँग ऋणको प्रयोजन खुलाई गरिएको सम्झौता र सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थाले सो रकम अन्यत्र उपयोग नभएको प्रमाणित हुने कागजात
			<p>कृषि उपज बिक्रीबाट प्राप्त आय</p> <p>रकम खुल्ने गरी स्थानीय निकायले प्रमाणित गरेको कागजात ।</p>
			<p>अन्य</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पारिवारिक वा अन्य व्यक्तिगत श्रोतमार्फत प्रचलित कानूनी व्यवस्था बमोजिम मान्य हुने गरी लेनदेन गर्ने पक्षहरुबीच भएको लिखत । ● पारिवारिक श्रोतबाट प्राप्त भएको अन्य रकमको हकमा सो खुले प्रमाण ।
			<p>९. पुँजी वृद्धि गर्ने उद्देश्यले संस्थाले नयाँ संस्थापक शेयरधनी थप गर्न चाहेमा यस बैंकको स्वीकृति लिनुपर्ने छ । यसरी नयाँ संस्थापक शेयरधनी थप गर्दा प्रति कित्ता शेयर मूल्य मान्यताप्राप्त लेखापरीक्षकबाट तयार गरिएको सम्पत्ति/दायित्वको विस्तृत मूल्याङ्कन (Due Diligence Audit) प्रतिवेदनबाट निर्धारण गर्नुपर्ने छ ।</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
३५.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८०	अ. प्रा. निर्देशन नं. १२ /०८० मा रहेका जोखिम व्यवस्थापनसम्बन्धी सम्पूर्ण व्यवस्थाहरू।	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० लाई अ. प्रा. निर्देशन नं. १३/०८१ बनाइएको।
३६.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ मा संशोधन गरिएको	जोखिम वर्गीकरण तथा व्यवस्थापन संस्था सञ्चालनको क्रममा आउन सक्ने जोखिम पहिचान गरी मुख्यतः देहाय बमोजिम वर्गीकरण तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ : मुख्यतः देहाय बमोजिम वर्गीकरण तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ :	जोखिमको वर्गीकरण तथा व्यवस्थापन संस्था सञ्चालनको क्रममा आउन सक्ने खास महत्वका मूलभूत जोखिम (Material Risks) पहिचान गरी मुख्यतः देहाय बमोजिम वर्गीकरण तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ :
३७.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा १ मा संशोधन गरिएको	सञ्चालन जोखिम (Operational Risk) संस्थाको सूचना प्रणाली वा आन्तरिक प्रक्रियाहरूमा कमी, कर्मचारीबाट हुने त्रुटि, व्यवस्थापनमा कमीकमजोरी वा अन्य बाह्य श्रोतबाट अवरोध सिर्जना भई सेवा प्रवाहमा कमीकमजोरी वा समस्या उत्पन्न हुन सक्ने जोखिमलाई सञ्चालन जोखिम अन्तर्गत वर्गीकरण गर्नु पर्नेछ।	सञ्चालन जोखिम (Operational Risk) संस्थाको सूचना प्रणाली वा आन्तरिक प्रक्रियाहरूमा कमी, कर्मचारीबाट हुने त्रुटि, व्यवस्थापनमा कमीकमजोरी वा अन्य बाह्य श्रोतबाट अवरोध सिर्जना भई सेवा प्रवाहमा कमीकमजोरी वा समस्या उत्पन्न हुन सक्ने जोखिमलाई सञ्चालन जोखिम अन्तर्गत वर्गीकरण गरी कम्तीमा देहायको व्यवस्थाहरू गर्नुपर्ने छ :
३८.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा १ मा (छ) थप गरिएको	नरहेको।	संस्थाको भुक्तानी प्रणालीमार्फत स्वदेश तथा विदेशबाट भएका कारोबारको अनुगमन गर्नका लागि Geo Tagging, Geo Fencing लगायतका प्रणाली अवलम्बन गर्न सक्नेछन्।

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
३९.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा १ मा ज) थप गरिएको	नरहेको ।	संस्थाले Transaction Errors, Transaction Processing Delays जस्ता अन्य Key Risk Indicators (KRIs) हरु पहिचान गरी सोको आधारमा कारोबारको प्रवृत्ति (Trend) अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।
४०.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा १ मा (भ) थप गरिएको	नरहेको ।	विगतमा भुक्तानी प्रणाली/सेवा सञ्चालनमा अवरोध सिर्जना गर्ने Incidents को मूल्याङ्कन तथा Disruption Pattern को विश्लेषण गरी भविष्यमा सोही प्रकृतिका Incident पुनः उत्पन्न हुन नदिन विगतका Incidents को उचित अभिलेख/Logs कायम गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।
४१.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा १ मा (ञ) थप गरिएको	नरहेको ।	संस्थाले एप वा वेब एप्लिकेशनमा आधारित प्रणालीभन्दा कम प्राविधिक सुरक्षाको मापदण्डमा आधारित USSD, SMS लगायतका प्रणालीहरूको प्रयोगमार्फत हुने कारोबारको हकमा निरन्तर तथा सूक्ष्म कारोबार/गतिविधि अनुगमनका लागि थप प्राविधिक व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।
४२.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा २ मा संशोधन गरिएको	तरलता जोखिम (Liquidity Risk) संस्था वा संस्थासँग सम्बद्ध पक्षहरूले आफ्नो वित्तीय दायित्व पूरा गर्न पर्याप्त श्रोत नहुँदा हुन सक्ने जोखिमलाई तरलता जोखिम अन्तर्गत वर्गीकरण गर्नुपर्नेछ ।	तरलता जोखिम (Liquidity Risk) संस्था वा संस्थासँग सम्बद्ध पक्षहरूले आफ्नो वित्तीय दायित्व पूरा गर्न पर्याप्त श्रोत नहुँदा हुन सक्ने जोखिमलाई तरलता जोखिम अन्तर्गत वर्गीकरण गरी कम्तीमा देहायका व्यवस्थाहरू गर्नुपर्ने छ :
४३.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं.	व्यावसायिक जोखिम (Business Risk) संस्थामा व्यावसायिक रणनीतिको अभाव वा कार्यान्वयनमा	व्यावसायिक जोखिम (Business Risk) संस्थामा व्यावसायिक रणनीतिको अभाव वा कार्यान्वयनमा कमजोरी, व्यवस्थापनमा

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
	१२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा ३ मा संशोधन गरिएको	कमजोरी, व्यवस्थापनमा कमीकमजोरी, कार्यक्षमताको अभाव, प्रतिष्ठामा हानि जस्ता बाह्य पक्षसँग असम्बन्धित संस्थाको आफ्नै कारणले आम्दानीभन्दा खर्च बढी भई संस्थाको वित्तीय अवस्थामा हुन सक्ने हानि (impairment) लाई व्यावसायिक जोखिम सम्झनु पर्नेछ ।	कमीकमजोरी, कार्यक्षमताको अभाव, प्रतिष्ठामा हानि जस्ता बाह्य पक्षसँग असम्बन्धित संस्थाको आफ्नै कारणले आम्दानीभन्दा खर्च बढी भई संस्थाको वित्तीय अवस्थामा हुन सक्ने हानि (impairment) लगायतका अन्य व्यवस्थाहरुलाई व्यावसायिक जोखिम अन्तर्गत वर्गीकरण गरी कम्तीमा देहायका व्यवस्थाहरु गर्नुपर्ने छ :
४४.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा ३ मा (ग) थप गरिएको	नरहेको ।	संस्थाले व्यावसायिक निरन्तरता तथा वृद्धिसम्बन्धी कम्तीमा ३ वर्षको रणनीतिक योजना (Strategic Plan) तयार गर्नुपर्ने छ । यस्तो रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयनका लागि समयसीमा, जिम्मेवार विभाग/इकाई/कर्मचारी आदि तोकिएको विस्तृत कार्ययोजना तर्जुमा गर्नुपर्ने छ ।
४५.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा ४ मा संशोधन गरिएको	क्रेडिट जोखिम (Credit Risk) संस्थासँग सम्बद्ध सेटलमेन्ट बैंक, सहभागी संस्था लगायतका पक्षहरूले आफ्नो वित्तीय दायित्व पूरा गर्न असमर्थ हुन सक्ने जोखिमलाई क्रेडिट जोखिम सम्झनु पर्नेछ ।	क्रेडिट जोखिम (Credit Risk) संस्थासँग सम्बद्ध सेटलमेन्ट बैंक, सहभागी संस्था लगायतका पक्षहरूले आफ्नो वित्तीय दायित्व पूरा गर्न असमर्थ हुन सक्ने जोखिमलाई क्रेडिट जोखिम अन्तर्गत वर्गीकरण गरी कम्तीमा देहायका व्यवस्थाहरु गर्नुपर्ने छ :
४६.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा ४ को (ख) मा संशोधन गरिएको	संस्थासँग सम्बद्ध कुनै पक्षले आफ्नो वित्तीय दायित्व पूरा गर्न नसक्ने अवस्था सिर्जना भएमा संस्थालाई वा संस्थासँग आबद्ध अन्य पक्षलाई उक्त कारणले पर्न सक्ने असरको आँकलन गरी व्यवस्थापनको उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने छ ।	संस्थासँग सम्बद्ध कुनै पक्षले आफ्नो वित्तीय दायित्व पूरा गर्न नसक्ने अवस्था सिर्जना भएमा संस्थालाई वा संस्थासँग आबद्ध अन्य पक्षलाई उक्त कारणले पर्न सक्ने असरको आँकलन गरी व्यवस्थापनको लागि Settlement Guarantee Fund (SGF) वा सोही प्रकृतिका अन्य उपायहरु अवलम्बन गर्नुपर्ने छ ।

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
४७.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा ४ मा (ग) थप गरिएको	नरहेको ।	संस्थाले High Risk Counterparties पहिचान गर्नका लागि विगतका कारोबारको प्रवृत्ति (Trend) को नियमित अनुगमन गर्नुपर्ने छ । यस्ता Counterparties बाट हुन सक्ने क्रेडिट जोखिम न्यूनीकरण गर्नका लागि माथि बुँदा (ख) मा उल्लिखित व्यवस्थाहरू अवलम्बन गर्नुपर्ने छ ।
४८.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा ५ मा संशोधन गरिएको	प्रणालीगत जोखिम (Systemic Risk) कुनै एक प्रणाली वा संस्थामा समस्या आउँदा त्यसको असर सम्पूर्ण भुक्तानी प्रणालीमा पर्न सक्ने जोखिमलाई प्रणालीगत जोखिम (Systemic Risk) अन्तर्गत वर्गीकरण गर्नु पर्नेछ । भुक्तानी, क्लियरिङ तथा सेटलमेन्ट प्रक्रियाको लागि एक वा एकभन्दा बढी संस्थाहरूसँग निर्भर रहेर सेवा सञ्चालन गर्दा कुनै एक प्रणाली वा संस्थामा समस्या आउँदा त्यसको असर सम्पूर्ण भुक्तानी प्रणाली क्षेत्रमा पर्न सक्ने जोखिम समेत प्रणालीगत जोखिम अन्तर्गत पर्नेछ ।	प्रणालीगत जोखिम (Systemic Risk) कुनै एक प्रणाली वा संस्थामा समस्या आउँदा त्यसको असर सम्पूर्ण भुक्तानी प्रणालीमा पर्न सक्ने जोखिमलाई प्रणालीगत जोखिम (Systemic Risk) अन्तर्गत वर्गीकरण गर्नु पर्नेछ । भुक्तानी, क्लियरिङ तथा सेटलमेन्ट प्रक्रियाको लागि एक वा एकभन्दा बढी संस्थाहरूसँग निर्भर रहेर सेवा सञ्चालन गर्दा कुनै एक प्रणाली वा संस्थामा समस्या आउँदा त्यसको असर सम्पूर्ण भुक्तानी प्रणाली क्षेत्रमा पर्न सक्ने जोखिम समेत प्रणालीगत जोखिम अन्तर्गत पर्नेछ । प्रणालीगत जोखिम व्यवस्थापनका लागि कम्तीमा देहायका व्यवस्थाहरू अवलम्बन गर्नुपर्ने छ :
४९.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ को उपबुँदा ६ मा संशोधन गरिएको	कानुनी जोखिम (Legal Risk) संस्था वा संस्थामा आवद्ध अन्य सहभागीसँग सम्बन्धित कुनै कानुन वा नियमको अप्रत्याशित प्रयोगबाट संस्थालाई हानी नोक्सानी हुन सक्ने जोखिम कानुनी जोखिम अन्तर्गत पर्दछ । कानुनी जोखिममा वित्तीय सम्पत्तिको रिक्भरीमा ढिलाइ वा कानुनी प्रक्रियाको परिणामस्वरूप सम्पत्ति फ्रिज भई हुने नोक्सानीको जोखिम पनि समावेश हुनेछ ।	कानुनी जोखिम (Legal Risk) संस्था वा संस्थामा आवद्ध अन्य सहभागीसँग सम्बन्धित कुनै कानुन वा नियमको अप्रत्याशित प्रयोगबाट संस्थालाई हानी नोक्सानी हुन सक्ने जोखिम कानुनी जोखिम अन्तर्गत पर्दछ । कानुनी जोखिममा वित्तीय सम्पत्तिको रिक्भरीमा ढिलाइ वा कानुनी प्रक्रियाको परिणामस्वरूप सम्पत्ति फ्रिज भई हुने नोक्सानीको जोखिम पनि समावेश हुनेछ । कानुनी जोखिम व्यवस्थापनका लागि कम्तीमा देहायका व्यवस्थाहरू अवलम्बन गर्नुपर्ने छ :

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
५०.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १२/०८० को बुँदा नं. २ मा उप-बुँदा (७) र (८) थप गरिएको	नरहेको ।	<p>(७) प्रविधि जोखिम (Technology Risk)</p> <p>संस्थाले प्रयोग गर्ने विभिन्न प्रणालीहरुमा हुनसक्ने साइबर आक्रमण, Data Confidentiality Breach, System Vulnerabilities, System Operations Failure, अन्तरआवद्धताबाट उत्पन्न हुने जोखिम, Data Integrity सम्बन्धी जोखिम साथै Industry Standards (जस्तै ISO 27001, ISO 2022 Messaging Standard आदि) को अनुपालाना नगर्दा उत्पन्न हुन सक्ने जोखिम लगायतका विषयलाई प्रविधि जोखिमको रूपमा परिभाषित गरी सोको उचित व्यवस्थापनका लागि कम्तीमा देहायको व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने छ :</p> <p>(क) संस्थाले प्रविधि जोखिमका श्रोतहरु पहिचान गरी त्यसबाट व्यवसायमा पर्न सक्ने असर आँकलन गरी व्यवस्थापनको लागि उपयुक्त उपाय अपनाउनुपर्ने छ ।</p> <p>(ख) संस्थाले प्रयोगमा ल्याएका सफ्टवेयर तथा हार्डवेयर (नेटवर्क उपकरणसहित) को End-of-Life (EOL) अवधि नियमितरूपमा अनुगमन गरी आवश्यकतानुसार अद्यावधिक/प्रतिस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।</p> <p>(ग) संस्थाले प्रयोगमा ल्याएका सफ्टवेयर, हार्डवेयर तथा नेटवर्क पूर्वाधारको आवधिकरूपमा प्राविधिक लेखापरीक्षण (Technology Audit) गर्नुपर्ने छ ।</p> <p>(घ) संस्थाले साइबर जोखिम Identification, Protection, Detection, Response तथा Recovery, Situational Awareness र सुरक्षित प्रणालीको निरन्तर विकास, कारोबार Messaging Standards, Encryption Standards तथा विद्युतीय कारोबारमा आउने जोखिमको पहिचान, विश्लेषण र व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउनका लागि नीति तथा</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
			<p>कार्यविधि तर्जुमा गर्दा यस बैकले जारी गरेको Cyber Resilience Guidelines लाई मार्गदर्शनको रूपमा लिनुपर्ने छ।</p> <p>(ड) संस्थाले Fraud Detection तथा व्यवस्थापनका लागि Artificial Intelligence (AI)/ Machine Learning (ML) मा आधारित Fraud Risk Management प्रणालीहरु अवलम्बन गर्न सक्नेछन्।</p> <p>(ढ) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा लगानीसम्बन्धी जोखिम (AML/CFT)</p> <p>अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाले सञ्चालन गरेको प्रणालीमा ग्राहक पहिचान तथा सम्पुष्टि, नियमित कारोबार तथा गतिविधि अनुगमन लगायतका उचित प्रावधानहरु नहुँदा संस्थाको प्रणाली सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी कार्यमा प्रयोग हुन सक्ने जोखिमलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा लगानीसम्बन्धी जोखिममा परिभाषित गरी आफूले सञ्चालन गरेको प्रणालीमार्फत हुन सक्ने सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा लगानीसम्बन्धी जोखिमहरुको पहिचान, मूल्याङ्कन एवं व्यवस्थापनको उपयुक्त उपायहरु अपनाउनु पर्ने छ।</p>
५१.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १३/०८० को बुँदा नं. १ मा उप-बुँदा नं. (७) थप गरिएको	नरहेको।	संस्थाले ग्राहकले प्रयोग गर्ने विद्युतीय भुक्तानीसम्बन्धी विविध सेवाहरु ग्राहक स्वयंले विद्युतीय माध्यम (सम्बन्धित एप वा वेब पोर्टल) मार्फत निष्क्रिय गर्न र पुनः सक्रिय गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ।
५२.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १३/०८० को बुँदा नं. २ मा उप-बुँदा	नरहेको।	प्रत्येक कारोबार सम्पन्न भएपछि अनिवार्य रूपमा सम्बन्धित ग्राहकलाई तत्काल SMS मार्फत सन्देश दिनुपर्ने छ। साथै, ग्राहकले अन्य विद्युतीय माध्यमबाट सन्देश माग गरेमा सो समेत उपलब्ध गराउनुपर्ने छ।

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
	नं. (९) थप गरिएको		
५३.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १३/०८० को बुँदा नं. २ मा उप-बुँदा नं. (१०) थप गरिएको	नरहेको ।	ग्राहकलाई विद्युतीय कार्ड जारी गर्दा आवेदन फारमसँगै कार्ड जारी गर्दा र कारोबार गर्दा लाग्ने शुल्क, कारोबारको सीमा, कार्डको प्रयोग गर्दा लाग्ने ब्याजदर, कार्डबाट प्राप्त हुने अन्य सुविधाहरू लगायतका विषय समेटिएको सूचनामूलक सामग्री प्रदान गर्नुपर्ने छ ।
५४.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १३/०८० को बुँदा नं. २ मा उप-बुँदा नं. (११) थप गरिएको	नरहेको ।	ATM कारोबारसम्बन्धमा ग्राहकलाई तत्काल कुनै जानकारी/सहयोग आवश्यक भएमा सो प्रयोजनका लागि ATM रहेको स्थानमा सम्बन्धित कर्मचारीको नाम र सम्पर्क मोबाइल नं. तथा सम्बन्धित संस्थाको नाम, ठेगाना र टेलिफोन नं. नेपाली र अंग्रेजी भाषामा ग्राहकले प्रष्टसँग देख्ने र बुझ्ने गरी राख्नुपर्ने छ । यस प्रकारको विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक गरी सो को अभिलेख समेत राख्नुपर्ने छ ।
५५.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १३/०८० को बुँदा नं. २ मा उप-बुँदा नं. (१२) थप गरिएको	नरहेको ।	कुनै प्राविधिक कारणले ATM नचलेमा, ATM मा पर्याप्त नगद नभएमा, नगद ननिस्किएमा वा अन्य समस्या उत्पन्न भएमा तत्काल सोको सूचना सम्बन्धित ATM सञ्चालन गर्ने संस्थामा पुग्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ । साथै, सोको सूचना आवश्यकता अनुसार कार्ड जारी गर्ने संस्थामा समेत पुग्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।
५६.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १३/०८० मा बुँदा नं. ९ थप गरिएको	नरहेको ।	अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाले विभिन्न प्रकारका विवाद, विवाद व्यवस्थापनको प्रक्रिया तथा व्यवस्थापनका लागि लाग्ने अधिकतम समयविधि लगायतका विषय समेटेर विवाद व्यवस्थापन कार्यविधि तयार गरी लागू गर्नुपर्ने छ । साथै, ग्राहकलाई

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
			विद्युतीय माध्यमबाट विवाद दर्ता गर्न तथा विवाद समाधानको अवस्था बारे जानकारी प्राप्त गर्न एप तथा वेबसाईटमा आवश्यक व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
५७.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० को बुँदा नं.१ को उपबुँदा नं. (१) मा संशोधन गरिएको	<p>१. नीति तथा कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने सम्बन्धमा</p> <p>(१) भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्ने संस्थाहरूले सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ (यसपछि यस निर्देशनमा “ऐन” भनिएको) र सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०७३ (यसपछि यस निर्देशनमा “नियमावली” भनिएको) बमोजिमका प्रावधानहरूको पालना गर्नका लागि न्यूनतम देहायका व्यवस्थाहरूकोसम्बन्धमा नीति तथा कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने छ :</p> <p>(क) ग्राहक पहिचान तथा सम्पुष्टि</p> <p>(ख) सूचिकृत व्यक्ति पहिचान</p> <p>(ग) उच्च पदस्थ व्यक्ति पहिचान</p> <p>(घ) वास्तविक धनी पहिचान</p> <p>(ङ) बृहत् ग्राहक पहिचान</p> <p>(च) कार्यान्वयन अधिकारी</p>	<p>१. नीति तथा कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने सम्बन्धमा</p> <p>(२) भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्ने संस्थाहरूले सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ (यसपछि यस निर्देशनमा “ऐन” भनिएको) र सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०७३ (यसपछि यस निर्देशनमा “नियमावली” भनिएको) बमोजिमका प्रावधानहरूको पालना गर्नका लागि न्यूनतम देहायका व्यवस्थाहरूको सम्बन्धमा नीति तथा कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने छ :</p> <p>(क) ग्राहक पहिचान तथा सम्पुष्टि तथा व्यावसायिक सम्बन्धको प्रयोग र शर्तको पालना</p> <p>(ख) सूचिकृत व्यक्ति पहिचान</p> <p>(ग) उच्च पदस्थ व्यक्ति पहिचान</p> <p>(घ) वास्तविक धनी पहिचान</p> <p>(ङ) बृहत् ग्राहक पहिचान</p> <p>(च) कार्यान्वयन अधिकारी</p> <p>(छ) ग्राहक तथा वास्तविक धनी पहिचान अद्यावधिक</p>

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		<p>(छ) ग्राहक तथा वास्तविक धनी पहिचान अद्यावधिक</p> <p>(ज) शंकास्पद कारोबारको पहिचान तथा जानकारी</p> <p>(झ) जोखिम व्यवस्थापन</p> <p>(ञ) प्रविधिगत पहिचान तथा सूचना संकलनको प्रणालीगत व्यवस्था</p> <p>(ट) निरन्तर अनुगमन</p> <p>(ठ) सूचनाको गोप्यता</p> <p>(ड) आन्तरिक नियन्त्रण</p> <p>(ढ) अभिलेख व्यवस्थापन</p> <p>(ण) संस्थाका शेयरधनी, सञ्चालक समितिका सदस्यहरू तथा उच्च व्यवस्थापन र कर्मचारीहरूलाई ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशनको पालनाको लागि नियमित रूपमा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रममा सहभागी गराउने व्यवस्था</p> <p>(त) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा लगानी निवारणसम्बन्धी कानूनबमोजिम सूचक संस्थाले</p>	<p>(ज) शंकास्पद कारोबारको पहिचान तथा जानकारी</p> <p>(झ) जोखिम व्यवस्थापन</p> <p>(ञ) प्रविधिगत पहिचान तथा सूचना संकलनको प्रणालीगत व्यवस्था</p> <p>(ट) निरन्तर अनुगमन</p> <p>(ठ) सूचनाको गोप्यता</p> <p>(ड) आन्तरिक नियन्त्रण</p> <p>(ढ) अभिलेख व्यवस्थापन</p> <p>(ण) कर्मचारी भर्ना, व्यवस्थापन, आन्तरिक जिम्मेवारी तथा कार्य विभाजन</p> <p>(त) कामकारबाहीको स्वतन्त्र अनुगमन, निरीक्षण, लेखापरीक्षण गरी अभिलेख राख्ने/अद्यावधिक गर्ने प्रभावकारी व्यवस्था,</p> <p>(थ) ऐनको दफा ७ज. र ७ठ. सँग सम्बन्धित काम वा कारोबारको सिलसिलामा सम्बन्धित संस्थासँग सूचना आदानप्रदान गर्ने व्यवस्था</p> <p>(द) संस्थाका शेयरधनी, सञ्चालक समितिका सदस्यहरू तथा उच्च व्यवस्थापन र कर्मचारीहरूलाई ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशनको पालनाको लागि नियमित रूपमा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रममा सहभागी गराउने व्यवस्था</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		पालना गर्नुपर्ने अन्य दायित्व	(घ) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा लगानी निवारणसम्बन्धी कानूनबमोजिम सूचक संस्थाले पालना
५८.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० मा बुँदा नं.१(३) थप गरी क्रमसंख्या मिलान गरिएको	नरहेको ।	सूचक संस्थाले प्रचलित कानूनमा भएको परिवर्तन, जोखिम मूल्याङ्कन, व्यवसाय र प्रविधिमा भएको परिवर्तन, कसुर गर्ने तरिका तथा प्रवृत्तिमा आएको परिवर्तन समेतको आधारमा वार्षिक रुपमा कम्तीमा एक पटक जोखिममा आधारित नीति, कार्यविधि तथा कार्ययोजनामा आवश्यक पुनरावलोकन गरी Supervisory Information System (SIS)/Reporting Portal मा अद्यावधिक गर्नुपर्ने छ ।
५९.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० मा बुँदा नं. १(४) थप गरी क्रमसंख्या मिलान गरिएको	नरहेको ।	अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाले ऐनको दफा ७त. को उपदफा (३) बमोजिम ऐन, नियमावली र यस निर्देशन बमोजिमको दायित्व निरन्तर रुपमा पूरा गर्न व्यवस्थापन स्तरको कार्यान्वयन अधिकारी नियुक्त गरी निजको नाम, ठेगाना, योग्यता, सम्पर्क नम्बर, इमेल लगायतका विवरण वित्तीय जानकारी इकाई तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सुपरिवेक्षण महाशाखा समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ । साथै, कार्यान्वयन अधिकारी परिवर्तन भएमा वा निजको विवरणमा परिवर्तन भएमा सोको समेत जानकारी पठाउनु पर्नेछ ।
६०.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० को साविकको बुँदा नं. १(५) मा संशोधन गरिएको	(५) वालेटमार्फत कारोबार गर्ने ग्राहकहरूका लागि यस बैंकको बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभागबाट जारी गरिएको ग्राहक पहिचान (Know Your Customer) सम्बन्धी निर्देशनको पूर्णरूपमा परिपालना गरेको हुनुपर्ने छ । तर, अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ को दफा ७च तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण	वालेटमार्फत कारोबार गर्ने ग्राहकहरूका लागि यस बैंकको बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभागबाट जारी गरिएको ग्राहक पहिचान (Know Your Customer) सम्बन्धी निर्देशनको पूर्णरूपमा परिपालना गरेको हुनुपर्ने छ । (तर पछिको अंशलाई उपबुँदा ८ मा सारिएको ।)

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		<p>निवारण नियमावली, २०७३ को नियम ९ बमोजिम वार्षिक रु.१,००,०००।- (अक्षरेपी एक लाख) सम्मको कारोबार गर्ने मर्चेन्टलाई आवद्ध गर्दा सरलीकृत ग्राहक पहिचानको प्रक्रिया अवलम्बन गर्न सक्नेछन् । यसरी सरलीकृत ग्राहक पहिचान तथा सोको सम्पुष्टि गर्दा देहायबमोजिमका मापदण्ड/प्रक्रिया अपनाउनुपर्ने छ :</p> <p>(१) सरलीकृत पद्धतिबाट मर्चेन्ट आवद्ध गर्न छुट्टै फारम तयार गरी देहायका विवरण लिनुपर्ने छ :</p> <p>(क) व्यवसाय/मर्चेन्टको नाम</p> <p>(ख) व्यवसायको ठेगाना,</p> <p>(ग) सम्पर्क नं.</p> <p>(घ) व्यवसायको प्रकृति</p> <p>(ङ) कारोबार गर्ने भौगोलिक क्षेत्र</p> <p>(च) अनुमानित मासिक कारोबार</p> <p>(अ) संख्या :</p> <p>(आ) रकम :</p> <p>(२) उपबुँदा (१) बमोजिमका विवरणको सम्पुष्टिको लागि देहायबमोजिमको (कुनै दुई) मापदण्ड/प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्ने छ :</p> <p>(क) व्यवसायको दर्ता (दर्ता भएको व्यवसायको</p>	

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		<p>हकमा)</p> <p>(ख) मर्चेन्टको व्यवसायको अस्तित्व तथा गतिविधिको पुष्टि हुने कागजात (वडा कार्यालय वा स्थानीय निकायजस्ता विश्वसनीय तेश्रो पक्षले उपलब्ध गराएको)</p> <p>(ग) व्यवसायको स्थलगत निरीक्षण गरेर वा भरपर्दो भिडियो तथा फोटोमार्फत प्रमाणीकरण,</p> <p>(घ) व्यवसायको प्रकृति, कारोबार गर्ने भौगोलिक क्षेत्र र अनुमानित मासिक कारोबार संख्या तथा रकमसम्बन्धमा प्रोप्राइटरले गरेको लिखित स्व:घोषणा,</p> <p>(ङ) VAT/PAN दर्ता (उपलब्ध भएमा)</p> <p>(३) संस्थाले व्यवसायको प्रोप्राइटरको पहिचान तथा सम्पुष्टि गर्नुपर्ने छ । पहिचान गर्दा देहायबमोजिम विवरण तथा सोको सम्पुष्टिको लागि कागजात लिनुपर्ने छ :</p> <p>(क) प्रोप्राइटरको नाम</p> <p>(ख) ठेगाना</p> <p>(ग) सम्पर्क नं.</p> <p>(घ) नागरिकता वा राष्ट्रिय परिचयपत्र</p>	

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		<p>(ड) PAN दर्ता (उपलब्ध भएमा)</p> <p>(यस निर्देशनको लागि प्रोप्राइटर भन्नाले उक्त व्यवसायको धनी अथवा सञ्चालक सम्भक्तनु पर्छ ।)</p> <p>(४) यस निर्देशनबमोजिम आवद्ध गरिएका व्यवसायको एक भन्दा बढी प्रोप्राइटर भएको अवस्थामा सबै प्रोप्राइटरको उपबुँदा (३) बमोजिम पहिचान तथा सम्पुष्टि गर्नुपर्ने छ ।</p> <p>(५) कुनै व्यवसायको कारोबारमा परिवार बाहेक अन्य कुनै व्यक्ति वास्तविक धनी रहेको शंका लागेमा सोको समेत पहिचान गर्नुपर्ने छ ।</p> <p>(६) उपर्युक्त व्यवस्थाबमोजिम आवद्ध गरिएका व्यवसाय/मर्चेन्टको छुट्टै सूची तयार गरी अद्यावधिक गरी राख्नुपर्ने छ ।</p> <p>(७) मर्चेन्ट आवद्ध गर्दा लिईएका विवरण देहायका अवस्थामा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ :</p> <p>(क) ग्राहक पहिचान विवरण अनुरूप कारोबार मेल नखाएको अवस्थामा,</p> <p>(ख) ग्राहक पहिचान विवरणमा उल्लिखित सूचना, जानकारी तथा तथ्याङ्क सत्यता वा पर्याप्तताको बारेमा संस्थालाई शंका</p>	

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		<p>लागेको अवस्थामा,</p> <p>(ग) जोखिम मुल्याङ्कन गर्दा उच्च जोखिम देखिएमा,</p> <p>(घ) संस्थाले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष, औपचारिक वा अनौपचारिक रूपमा प्राप्त गरेको सूचनाको आधारमा अद्यावधिक गर्न आवश्यक देखिएमा ।</p>	
६१.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० मा बुँदा नं.१ मा उपबुँदा (८) थप गरी क्रमसंख्या मिलाउन गरिएको	नरहेको ।	<p>अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ को दफा ७च तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण नियमावली, २०७३ को नियम ९ बमोजिम वार्षिक रु.१,००,०००।- (अक्षरेपी एक लाख) सम्मको कारोबार गर्ने मर्चेन्टलाई आबद्ध गर्दा सरलीकृत ग्राहक पहिचानको प्रक्रिया अवलम्बन गर्न सक्नेछन् । यसरी सरलीकृत ग्राहक पहिचान तथा सोको सम्पुष्टि गर्दा देहायबमोजिमका मापदण्ड/प्रक्रिया अपनाउनुपर्ने छ :</p> <p>(१) सरलीकृत पद्धतिबाट मर्चेन्ट आबद्ध गर्न छुट्टै फारम तयार गरी देहायका विवरण लिनुपर्ने छ :</p> <p>(क) व्यवसाय/मर्चेन्टको नाम</p> <p>(ख) व्यवसायको ठेगाना,</p> <p>(ग) सम्पर्क नं.</p> <p>(घ) व्यवसायको प्रकृति</p> <p>(ङ) कारोबार गर्ने भौगोलिक क्षेत्र</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
			<p>(च) अनुमानित मासिक कारोबार</p> <p>(अ) संख्या :</p> <p>(आ) रकम :</p> <p>(२) उपबुँदा (१) बमोजिमका विवरणको सम्पुष्टिको लागि देहायबमोजिमको (कुनै दुई) मापदण्ड/प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्ने छ :</p> <p>(क) व्यवसायको दर्ता (दर्ता भएको व्यवसायको हकमा)</p> <p>(ख) मर्चेन्टको व्यवसायको अस्तित्व तथा गतिविधिको पुष्टि हुने कागजात (वडा कार्यालय वा स्थानीय निकायजस्ता विश्वसनीय तैस्रो पक्षले उपलब्ध गराएको)</p> <p>(ग) व्यवसायको स्थलगत निरीक्षण गरेर वा भरपर्दो भिडियो तथा फोटोमार्फत प्रमाणीकरण</p> <p>(घ) व्यवसायको प्रकृति, कारोबार गर्ने भौगोलिक क्षेत्र र अनुमानित मासिक कारोबार संख्या तथा रकमसम्बन्धमा प्रोप्राइटरले गरेको लिखित स्व:घोषणा,</p> <p>(ङ) VAT/PAN दर्ता (उपलब्ध भएमा)</p> <p>(३) संस्थाले व्यवसायको प्रोप्राइटरको पहिचान तथा सम्पुष्टि गर्नुपर्ने छ । पहिचान गर्दा देहायबमोजिम विवरण तथा सोको सम्पुष्टिको लागि कागजात लिनुपर्ने छ :</p> <p>(क) प्रोप्राइटरको नाम</p> <p>(ख) ठेगाना</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
			<p>(ग) सम्पर्क नं.</p> <p>(घ) नागरिकता वा राष्ट्रिय परिचयपत्र</p> <p>(ङ) PAN दर्ता (उपलब्ध भएमा)</p> <p>(यस निर्देशनको लागि प्रोप्राइटर भन्नाले उक्त व्यवसायको धनी अथवा सञ्चालक सम्भन्नु पर्छ ।)</p> <p>(४) यस निर्देशनबमोजिम आबद्ध गरिएका व्यवसायको एक भन्दा बढी प्रोप्राइटर भएको अवस्थामा सबै प्रोप्राइटरको उपबुँदा (३) बमोजिम पहिचान तथा सम्पुष्टि गर्नुपर्ने छ ।</p> <p>(५) कुनै व्यवसायको कारोबारमा परिवार बाहेक अन्य कुनै व्यक्ति वास्तविक धनी रहेको शंका लागेमा सोको समेत पहिचान गर्नुपर्ने छ ।</p> <p>(६) उपर्युक्त व्यवस्थाबमोजिम आबद्ध गरिएका व्यवसाय/मर्चेन्टको छुट्टै सूची तयार गरी अद्यावधिक गरी राख्नुपर्ने छ ।</p> <p>(७) मर्चेन्ट आबद्ध गर्दा लिईएका विवरण देहायका अवस्थामा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ :</p> <p>(क) ग्राहक पहिचान विवरण अनुरूप कारोबार मेल नखाएको अवस्थामा,</p> <p>(ख) ग्राहक पहिचान विवरणमा उल्लिखित सूचना, जानकारी तथा तथ्याङ्क सत्यता वा पर्याप्तताको बारेमा संस्थालाई शंका लागेको अवस्थामा,</p> <p>(ग) जोखिम मुल्याङ्कन गर्दा उच्च जोखिम देखिएमा,</p> <p>(घ) संस्थाले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष, औपचारिक वा अनौपचारिक रूपमा प्राप्त गरेको सूचनाको आधारमा अद्यावधिक गर्न आवश्यक देखिएमा ।</p>

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
६२.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० को साविकको बुँदा नं.१ (१०) मा संशोधन गरिएको	<p>संस्थाले यस निर्देशन अन्तर्गत तर्जुमा गरिएको नीति तथा कार्यविधिमा आतङ्कवादी क्रियाकलाप तथा आमविनाशकारी हातहतियारको निर्माण तथा विस्तारमा वित्तीय लगानी नियन्त्रणसम्बन्धमा छुट्टै प्रावधान राख्नुपर्ने छ । साथै, सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ को परिच्छेद ६ख. मा उल्लिखित व्यवस्था पालना हुने गरी आतङ्कवादी क्रियाकलाप तथा आमविनाशकारी हातहतियारको निर्माण तथा विस्तारमा वित्तीय लगानीसम्बन्धमा निरन्तर अनुगमन गर्नको लागि कार्यप्रणाली अवलम्बन गर्नुपर्ने छ ।</p> <p>संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा AML/CFT सम्बद्ध जोखिमको समेत विश्लेषण गर्नुपर्ने छ ।</p>	<p>संस्थाले यस निर्देशन अन्तर्गत तर्जुमा गरिएको नीति तथा कार्यविधिमा आतङ्कवादी क्रियाकलाप तथा आमविनाशकारी हातहतियारको निर्माण तथा विस्तारमा वित्तीय लगानी नियन्त्रणसम्बन्धमा छुट्टै प्रावधान राख्नुपर्ने छ । साथै, सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ को परिच्छेद ६ख. मा उल्लिखित व्यवस्था पालना हुने गरी आतङ्कवादी क्रियाकलाप तथा आमविनाशकारी हातहतियारको निर्माण तथा विस्तारमा वित्तीय लगानीसम्बन्धमा निरन्तर अनुगमन गर्नको लागि कार्यप्रणाली अवलम्बन गर्नुपर्ने छ ।</p> <p>संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा AML/CFT सम्बद्ध जोखिमको समेत विश्लेषण गर्नुपर्ने छ । साथै संस्थाले सम्पत्ति शुद्धीकरण, आतंकवादी क्रियाकलाप तथा आम विनाशका हातहतियार निर्माण तथा विस्तारमा वित्तीय लगानी निवारणका सम्बन्धमा वर्ष भरी गरेको काम कारवाहीको समीक्षा सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको दुई (२) महिनाभित्र सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सुपरिवेक्षण महाशाखा तथा यस विभागमा पेश गर्नुपर्ने छ ।</p>
६३.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० को बुँदा नं. २(४) मा संशोधन गरिएको	<p>शंकास्पद कारोबार प्रतिवेदन (Suspicious Transaction Report- STR) तथा शंकास्पद गतिविधिसम्बन्धी प्रतिवेदन (Suspicious Activity Report- SAR) संस्थाले देहायबमोजिमको अवस्थाहरू विद्यमान भएमा कारोबार वा गतिविधि भएको मितिले ३ दिनभित्र यथाशक्य चाँडो शंकास्पद कारोबार प्रतिवेदन (Suspicious Transaction Report- STR) वा शंकास्पद गतिविधिसम्बन्धी प्रतिवेदन (Suspicious Activity Report- SAR) goAML Software मार्फत वित्तीय जानकारी इकाईमा उपलब्ध गराउनुपर्ने छ :</p> <p>(क) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय</p>	<p>शंकास्पद कारोबार प्रतिवेदन (Suspicious Transaction Report- STR) तथा शंकास्पद गतिविधिसम्बन्धी प्रतिवेदन (Suspicious Activity Report- SAR) संस्थाले देहायबमोजिमको अवस्थाहरू विद्यमान भएमा शंकास्पद कारोबार प्रतिवेदन (Suspicious Transaction Report- STR) वा शंकास्पद गतिविधिसम्बन्धी प्रतिवेदन (Suspicious Activity Report- SAR) goAML Software मार्फत आवश्यक जाँचबुझ गरी तत्काल वित्तीय जानकारी इकाईमा उपलब्ध गराउनुपर्ने छ :</p> <p>(क) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानीसम्बन्धी कसूर वा अन्य कसूरसँग सम्बन्धित भएको शङ्का लागेमा वा शङ्का गर्नुपर्ने</p>

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
		लगानीसम्बन्धी कसूर वा अन्य कसूरसँग सम्बन्धित भएको शङ्का लागेमा वा शङ्का गर्नुपर्ने मनासिब आधार भएमा, वा (ख) आतङ्ककारी कार्य, आतङ्ककारी व्यक्ति वा आतङ्ककारी संगठन वा आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानीसँग सम्बन्धित वा जोडिएको वा त्यस्तो कार्यमा वा त्यस्तो व्यक्ति वा संगठनबाट प्रयोग हुन सक्ने शङ्का लागेमा वा शङ्का गर्नुपर्ने मनासिब आधार भएमा ।	मनासिब आधार भएमा, वा (ख) आतङ्ककारी कार्य, आतङ्ककारी व्यक्ति वा आतङ्ककारी संगठन वा आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानीसँग सम्बन्धित वा जोडिएको वा त्यस्तो कार्यमा वा त्यस्तो व्यक्ति वा संगठनबाट प्रयोग हुन सक्ने शङ्का लागेमा वा शङ्का गर्नुपर्ने मनासिब आधार भएमा ।
६४.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० को बुँदा नं.३ मा संशोधन गरिएको	संस्थाले ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशनबमोजिम गरेका कार्यहरूको संक्षिप्त प्रतिवेदन तयार गरी प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिनाभित्र यस विभागमा पेश गर्नुपर्ने छ ।	संस्थाल ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशनबमोजिम गरेका कार्यहरू र ऐनको दफा ७घ. तथा दफा ३५ बमोजिम AML/CFT सम्बन्धी संस्थागत जोखिमको पहिचान तथा मूल्याङ्कन गरी संक्षिप्त प्रतिवेदन तयार गरी प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिनाभित्र सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सुपरिवेक्षण महाशाखा तथा वित्तीय जानकारी इकाई (fiupolicy@nrb.org.np) मा पेश गर्नुपर्ने छ ।
६५.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० मा बुँदा नं.४ थप गरी क्रमसंख्या मिलान गरिएको	नरहेको ।	अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाले जोखिम मूल्याङ्कन गर्नुपूर्व मूल्याङ्कनको पद्धति तथा वस्तुगत आधार तयार गरी सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सुपरिवेक्षण महाशाखा समक्ष आवश्यक रायसुझावका लागि पेश गर्नुपर्ने छ ।
६६.	साविकको अ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०८० को साविकको बुँदा नं.६	लक्षित वित्तीय कारवाही, उच्च पदस्थ व्यक्ति, उच्च जोखिम रहेको मुलुक, क्षेत्र तथा उच्च जोखिमयुक्त उत्पादन, उपकरण, सेवा तथा कारोबारको अनुगमन हुने गरी संस्थाले अनुगमन प्रणाली अवलम्बन गर्नुपर्ने छ । साथै, उक्त अनुगमन प्रणाली	ऐनबमोजिम गर्नु पर्ने ग्राहक पहिचान, लक्षित वित्तीय कारवाही, निर्धारित सीमाभन्दा बढीको कारोबार वा शंकास्पद कारोबारको पहिचान तथा सोको आधार, उच्च पदस्थ व्यक्ति, उच्च जोखिम रहेको मुलुक, क्षेत्र तथा उच्च जोखिमयुक्त उत्पादन, उपकरण, सेवा तथा कारोबारको अनुगमन लगायत ऐन बमोजिम गर्नु

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
	मा संशोधन गरिएको	जोखिमका आधारमा स्वचालित हुने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।	पर्ने अन्य कामकारबाही विद्युतीय माध्यमबाट समेत गर्ने व्यवस्था/प्रणालीको विकास गर्नु पर्नेछ । साथै, उक्त अनुगमन प्रणाली जोखिमका आधारमा स्वचालित हुने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
६७.	साविकको अ. प्रा. निर्देशन नं. १५/०८० को बुँदा नं. २ मा संशोधन गरिएको	कुनै पनि अनुमतिपत्रप्राप्त भुक्तानी सेवा प्रदायक संस्था यस बैंकबाट अनुमतिपत्रप्राप्त कम्तीमा कुनै एक भुक्तानी प्रणाली सञ्चालकसँग आवद्ध हुनुपर्ने छ ।	कुनै पनि अनुमतिपत्रप्राप्त भुक्तानी सेवा प्रदायक संस्थाले संस्था भित्रै हुने कारोबार बाहेक अन्य कारोबार अनुमतिपत्रप्राप्त भुक्तानी प्रणाली सञ्चालकमार्फत गर्नुपर्ने छ ।
६८.	साविकको अ. प्रा. निर्देशन नं. १६/०८० मा बुँदा नं. ९ थप गरिएको	नरहेको ।	यस बैंकबाट 'क' वर्ग तथा राष्ट्रिय स्तरको 'ख' वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुले Quick Response Code लगायतका विद्युतीय माध्यम (कार्ड बाहेक) बाट विदेशी मुद्रामा हुने अन्तरदेशीय Retail Payments अन्तर्गत Acquiring सेवाको सञ्चालन यस बैंकबाट अनुमतिपत्रप्राप्त भुक्तानी प्रदायक संस्थामार्फत गर्ने भएमा तेश्रो पक्ष सम्झौता गरी यस बैंकको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्ने छ ।
६९.	साविकको अ. प्रा. निर्देशन नं. १६/०८० मा बुँदा नं. १० थप गरिएको	नरहेको ।	अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाले अनुसन्धानकारी निकायबाट लेखी आएमा वा यस बैंकबाट प्राप्त निर्देशनबमोजिम आफ्नो प्रणालीमा रकम रोक्का राख्ने वा फुकुवा गर्ने कार्य अविलम्ब गर्नुपर्ने छ र सो को जानकारी तत्काल विभागमा पेश गर्नुपर्ने छ ।
७०.	साविकको अ. प्रा. निर्देशन नं. १६/०८० मा बुँदा नं. ११ थप गरिएको	नरहेको ।	अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाले अन्य स्वदेशी तथा विदेशी संस्थाहरूसँग भुक्तानी सेवा प्रवाह वा भुक्तानी प्रणाली सञ्चालनसम्बन्धी गरेका समझदारी (MOU) तथा सम्झौताहरुबारे यस विभागलाई जानकारी गराउनुपर्ने छ ।

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

क्र.स.	निर्देशन नं.	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
७१.	साविकको अ. प्रा. निर्देशन नं. १६/०८० मा बुँदा नं. १२ थप गरिएका	नरहेको ।	भुक्तानी प्रणाली सञ्चालक संस्था अनिवार्यरुपमा पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको रुपमा दर्ता भएको हुनुपर्ने छ । यो निर्देशन जारी हुनु अघि भुक्तानी प्रणाली सञ्चालकको रुपमा कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्था २०८५ असार मसान्तभित्र पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको रुपमा परिणत भई सक्नुपर्ने छ ।

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

अनुसूची १: अ. प्रा. निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.५ मा हाल कायम रहेको व्यवस्था:

(Amount in NPR, Full Figure)													
Institution Name: Transaction Report for Non Bank Payment Service Providers At the month end of Frequency: Monthly													
Instruments/ Channel Used for Transaction	Form of Transaction	Upto 1000		1000 - 5000		5000 – 10000		10000 -25000		25000 and above		Total	
		Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value
Card	Withdrawal On Us											-	-
Card	Withdrawal Off Us											-	-
Card	Bill Payments											-	-
Card	Transfer (A/c to A/c)											-	-
Card	Others											-	-
Agent/ Sub-Agent	Bill Payments												
Agent/ Sub-Agent	Transfer (A/c to A/c)												
Agent/ Sub-Agent	Cash-In (wallet load)												
Agent/ Sub-Agent	Offer/Cashback/Commission/Coupon												
Agent/ Sub-Agent	Fees and Charges												
Agent/ Sub-Agent	Cash-Out												
Agent/ Sub-Agent	QR Payment												
Agent/ Sub-Agent	Service Refund												
Agent/ Sub-Agent	Others												
Customer Initiated	Bill Payments												
Customer Initiated	Transfer (A/c to A/c)												

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

Customer Initiated	Cash-In (wallet load)													
Customer Initiated	Offer/Cashback/Commission/Coupon													
Customer Initiated	Fees and Charges													
Customer Initiated	Cash-Out (Bank Withdraw)													
Customer Initiated	QR Payment													
Customer Initiated	Service Refund													
Customer Initiated	Others													

*Withdrawal On-Us: Issuer and Acquirer are same.

*Withdrawal Off-Us: Issuer and Acquirer are different; to be reported from issuer side only

*Card: Only relevant to PSP issuing payment cards.

*Bill Payments: includes topups

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

अनुसूची २: अ. प्रा. निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.५ को लागि अब कायम हुने विवरण:

(Amount in NPR, Full Figure)

Institution Name:

Transaction Report for Non Bank Payment Service Providers

At the month end of

Frequency: Monthly

Instruments/ Channel Used for Transaction	Form of Transaction	Upto 100		100-500		500-1000		1000 – 5000		5000 - 10000		10000 -25000		25000 and above		Total	
		Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value
Card	Withdrawal On Us															-	-
Card	Withdrawal Off Us															-	-
Card	Bill Payments															-	-
Card	Transfer (A/c to A/c)															-	-
Card	Others															-	-
Agent/ Sub-Agent	Bill Payments															-	-
Agent/ Sub-Agent	Transfer (A/c to A/c)															-	-
Agent/ Sub-Agent	Cash-In (wallet load)															-	-
Agent/ Sub-Agent	Cash-In (Physical Cash)															-	-
Agent/ Sub-Agent	Offer/Cashback/Commission/Coupon															-	-
Agent/ Sub-Agent	Fees and Charges															-	-
Agent/ Sub-Agent	Cash-Out (Bank Transfer)															-	-
Agent/ Sub-Agent	Cash-Out (Physical Cash)															-	-
Agent/ Sub-Agent	QR Payment															-	-
Agent/ Sub-Agent	Service Refund															-	-
Agent/ Sub-Agent	Others															-	-

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

अनुसूची ३: अ. प्रा. निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.८ मा हाल कायम रहेको व्यवस्था:

(Total Balance in NPR, Full Figure)

Institution Name:
Customer Details of Non Bank Payment Service Providers
 At the month end of
 Frequency: Monthly

Active Customer Wallets	Male	Number	
		Total Balance	
	Female	Number	
		Total Balance	
	Other	Number	
		Total Balance	
Grand Total	Number	-	
	Total Balance	-	
Inactive Customer Wallets	Inactive (6-12 months)	Number	
		Total Balance	
	Inactive (> 12 months)	Number	
		Total Balance	
	Grand Total	Number	-
		Total Balance	-
Merchant	POS	Number	
	QR (PAN)	Number	
	QR (Non-PAN)	Number	

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

अनुसूची ४: अ. प्रा. निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.८ को लागि अब कायम हुने विवरण:

(Total Balance in NPR, Full Figure)

Institution Name:

Customer Details of Non Bank Payment Service Providers

At the month end of

Frequency: Monthly

Active Customer Wallets	Male	Number	
		Total Balance	
	Female	Number	
		Total Balance	
	Other	Number	
		Total Balance	
Grand Total	Number	-	
	Total Balance	-	
Inactive Customer Wallets	Inactive (6-12 months)	Number	
		Total Balance	
	Inactive (> 12 months)	Number	
		Total Balance	
	Grand Total	Number	-
		Total Balance	-
Merchant	POS	Number	
	QR (PAN)	Number	
	QR (Non-PAN)	Number	

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

Agents	Total Agents	Number	
	No of Active Agents Per Month	Number	

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

अनुसूची ५: अ. प्रा. निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.९ मा हाल कायम रहेको व्यवस्था:

S.N.	Agent Code	Agent Name	Amount In the Agent Wallet		Over The Counter Transaction Type - Amount In The Reporting Period				
			Previous Reporting Period Balance	Current Reporting Period Balance	Bill Payments Including Top-up	P2P Transfer	Cash In	Others	Total
1									
2									
3									
4									

**भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप**

अनुसूची ६: अ. प्रा. निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.९ को लागि अब कायम हुने विवरण:

Transaction Report for Payment Service Provider's Agent Point																
At the month end of Poush 2081																
Frequency: Monthly																
S.N	Agent Code	Agent Name	Amount In the Agent Wallet		Form of Transaction											
			Previous Reporting Period Balance	Current Reporting Period Balance	Bill Payments Including Top-up	Transfer (A/c to A/c)	Cash In (Digital Channel)	Cash in (Non-Digital Channel)	Cash-In (Remittance)	Offer/Cashback/Commission/Coupon	Fees and Charges	Cash-Out (Bank Transfer)	Cash-Out (Physical Cash)	QR Payment	Service Refund	Others
1																
2																
3																
4																
5																
6																

भुक्तानीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई जारी गरिएको भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन-२०८० मा संशोधन/परिमार्जन/थप

अनुसूची ७: अ. प्रा. निर्देशन नं. १०/०८० को अनुसूची १०.१.१४ मा थप रिपोर्टिङको व्यवस्था गरिएको:

(Amount in NPR, Full Figure)																											
Institution Name:																											
Cash-in Transactions of Payment System Provider (PSP)																											
At the month end of																											
Frequency: Monthly																											
Instruments/Channels	Forms of Transactions	Upto 100		100-500		500-1000		1000-5000		5000-10000		10000-25000		25000-50000		50000-100000		100000-500000		500000-1000000		1000000-2000000		2000000 and above		Total	
		Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value	Number	Value
Agents/Sub Agent	Cash In(Digital Channel)																										
Agents/Sub Agent	Cash In(Non-Digital Channel)																										
Agents/Sub Agent	Cash In(Remittance)																										
Customer Initiated	Cash In(Digital Channel)																										
Customer Initiated	Cash In(Non-Digital Channel)																										
Customer Initiated	Cash In(Remittance)																										